

культура

К*Ж

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик 9–18 липня 2014 р.

і життя

Креатив від Катерини

стор. 4–5

10 000 для АТО

Додаткові 10 000 прим. тиражу цього номера «Культури і життя» на добровільних засадах, безкоштовно віддрукував Видавничий холдинг «МЕГА-Прес», і, як повідомив його співласник Олег СВІРКО, ці 10 000 прим. уже відправлено в зону АТО

Фото: Володимир ЗІКА

За нашу правду
і свободу
Життя спокійно
віддамо,
Як наші предки
воювали
За наше щастя
і добро

Фото: Катерина КРЮЧКОВА

Війна і культура

наголос

■ КОНЦЕРТ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

Учасники проекту «Народна філармонія» виступили перед льотчиками на Житомирщині.

Військова частина А1435 знаходиться в смт. Озерне, що на Житомирщині. Із квітня 2014 року проект втілюється силами небайдужих артистів, а також Міністерством культури України, Міністерством оборони України та Фондом «Open Ukraine».

«Саме зараз, по таких невеликих містечках кується оновлена наша українська армія, – сказав міністр культури Євген Нищук. – Нині ми на землях Житомирщини, які також у різні часи були опалені війною. Утім, ми ніколи і подумати не могли, що у XXI століт-

ті, на 23 році життя українського народу, в одній із центральних європейських країн, де проживає майже 50 мільйонів населення, можуть відбуватися такі події. Де від ворожих куль гинуть юні хлопці, а родини, що збиратимуться у сімейному колі, мріятимуть про поновлення миру. Ці діти, їхні батьки та рідні, які стоять зараз тут, мають дивитися на наших нових героїв і розуміти: найдорожче – це життя людини. І тільки спільними зусиллями, підтримкою з усіх боків ми зможемо подолати терористів».

Виступ на Житомирщині став 62 концертом артистів «Народної філармонії». У заходах беруть участь народна артистка України Раїса Недашківська, заслужена артистка України Леся Горова, співачка та ініціатор проекту Руслана Лоцман, гурти «ТаРута», «Божичі», публіцист і бард Володимир Гонський та багато інших.

■ ОБМІН ДОСВІДОМ

Делегація Міністерства культури України у складі: заступника директора Департаменту мистецтв та навчальних закладів Михайла Шведа та начальника відділу музейної справи та переміщення культурних цінностей Марти Лопатій із 21 до 24 липня відвідає Азербайджанську Республіку (місто Баку). Чинівники візьмуть участь у семінарі з обміну досвідом у сфері культурної політики програми Східного партнерства «Культура».

У рамках поїздки заплановані робочі зустрічі з актуальних питань щодо створення міжнародної мережі контактів між органами державної влади, митцями, менеджерами та професіоналами галузі культури, а також розробка механізмів упровадження проектів у межах програми Східного партнерства «Культура».

■ КУЛЬТУРА І ВІЙНА

Уперше на 24-х шпальтах виходить друком оновлений культурологічний тижневик Міністерства культури України «Культура і життя», підготовлений творчим колективом ДП «Національне газетно-журнальне видавництво». Тема випуску: «Культура і війна».

10 000 примірників додаткового тиражу «Культури і життя» благодібно надрукував Видавничий холдинг «МЕГА-ПРЕС». Цей і наступні номери газети оперативно будуть надіслані бійцям Національної гвардії, батальйонів особливого призначення в зону АТО.

РЕЧДОКИ ЗЛОЧИНІВ

Боеприпаси терористів, вилучені під час проведення АТО на Сході України, показали в Музеї Великої Вітчизняної війни в Києві.

Міністр культури України Євген Нищук відвідав відкриття цієї виставки. Ініціаторами експозиції стали Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Міністерство внутрішніх справ.

«Виставка “трофеїв”, вилучених під час збройного конфлікту, допоможе людям відкрити очі на правду, – зазначив Євген Нищук. – А надто у час, коли ми чуємо звідусіль кремлівську пропаганду, що на Сході України нібито повстало мирне населення, яке просто хоче децентралізації чи автономії».

ДЕНЬ ФЛОТУ – В ОДЕСІ

Міністр культури України Євген Нищук зустрівся із заступником командувача ВМС Збройних сил України, капітаном 1 рангу Андрієм Олександровичем Урсулом.

Передусім Євген Нищук висловив капітану свою гордість за військовослужбовців, моряків, що залишилися вірними присязі та у непростий для країни час змогли зберегти боєздатність і дають українцям впевненість у безпеці на водному кордоні.

Відзначення Дня флоту України, яке щороку проходило у місті Севастополь Автономної Республіки Крим в останні вихідні липня, цьогоріч планують перенести до Одеси.

ПАРТНЕРСТВО ІЗ ЧЕХАМИ

Очільник Міністерства культури України Євген Нищук провів зустріч із Надзвичайним та Повноважним Послом Чеської Республіки в Україні Іваном Почухом. Сторони обговорили перспективи співпраці між Україною та Чехією в галузі культури.

Порушене питання реалізації спільного кінопроекту «Забутий епос» («Слов'янська епопея»), в основі якого

лежить ідея представлення слов'янських народів, їхніх етнічних коренів, становлення писемності та християнства. За словами чеської сторони, в рамках проекту передбачене партнерство продюсерських компаній, насамперед із країн Південно-Східної Європи. Переговори ведуться також із партнерами зі США.

ПІДТРИМКА ЦЕРКВИ

Міністр культури України Євген Нищук зустрівся з предстоятелем Української православної церкви Київського патріархату, Патріархом Київським і всієї Русі-України Філаретом у його резиденції.

У зустрічі також взяли участь відповідальні працівники Міністерства культури України, митрополит Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський Епіфаній, архієпископ Чернігівський і Ніжинський Євстратій та єпископ Вишгородський Агапіт.

Патріарх Філарет подякував Міністерству культури та в його особі всім членам Уряду за конструктивну та державницьку позицію в питаннях налагодження державно-церковних відносин.

Предстоятель УПЦ Київського патріархату відзначив Євгена Нищука орденом Святого рівноапостольного князя Володимира.

АНТИКРИЗОВИЙ ПЛАН

У Міністерстві культури України, за головуванням міністра Євгена Нищука та його першої заступниці Олеси Островської-Лютої, обговорили проект антикризового плану дій міністерства на 2014–2015 роки.

До наради залучили широке коло експертів із різних сфер мистецтва та гуманітарного сектору. Серед них Людмила Гарбуз – радник віце-прем'єр-міністра України Олександра Сича; Андрій Різоль – генеральний директор компанії «ВАВІ-ЛОН» та кіно- і музичний продюсер; Микола Скиба – директор і співзасновник ГО «Агенція культурних стратегій»; Ігор Шербаков – український композитор, заслужений діяч мистецтв України, голова Київської організації Національної спілки композиторів України; Катерина Ботанова – директор Фондації «Центр сучасного мистецтва»; Ігор Пошивайло – голова Музейної ради, заступник директора з наукової роботи Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара»; Олена Правило – кінопродюсер; Олександр Буценко – директор Українського центру культурних досліджень при Міністерстві культури України та інші.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Міністр культури України Євген Нищук під час робочої поїздки до Івано-Франківської області зустрівся з головою обласної державної адміністрації Андрієм Троценком та начальником управління культури, національностей та релігій області Володимиром Федораком.

Предметом зустрічі стало обговорення стану об'єктів культури Івано-Франківщини. Зокрема, піднято питання утримання Івано-Франківського академічного обласного музично-драматичного театру імені Івана Франка, що перебуває у складному технічному стані та потребує проведення невідкладних ремонтних робіт.

ВІДБІР НА ПОСАДУ

У Міністерстві культури України пройшов відкритий відбір кандидатів на посаду заступника міністра культури України з питань євроінтеграції.

Слухання проводилися комісією, до складу якої увійшли шість осіб: міністр культури України – Євген Нищук, перший заступник міністра культури України – Олеся Островська-Люта, заступник міністра Кабінету Міністрів України – Андрій Мельник, заступник начальника управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції, начальник відділу європейської інтеграції Міністерства юстиції України, Микола Кузьо та начальник відділу юстиції Департаменту Європейського союзу Міністерства закордонних справ України Оксана Рейтер.

За результатами співбесіди двох претендентів Катерину Ботанову та Світлану Фоменко комісією рекомендовано міністру для винесення на розгляд Кабінету Міністрів України.

ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ

Під час робочого візиту до Республіки Польща міністр культури Євген Нищук відвідав у Перемішлі «Український народний дім», що святкує 110-річний ювілей.

«Надзвичайно важливо зараз підтримувати осередки української культури, її промоції в світі, – зазначив Євген Нищук. Схожі місця мають стати місцем концентрації професійних інституцій українського культурного життя Польщі, стати фірмовим знаком співпраці обох країн. Зі свого боку Мінкультури долучатиметься до можливих варіантів підтримки функціонування будинку».

Матеріал про «Український народний дім» читайте на сторінці 15.

УПРАВЛІННЯ ЗА ЦИФРОВОЇ ДОБИ

Міністерство культури України взяло участь у Міжнародній конференції на тему: «Перша платформа для обговорення питань культури і цифрових технологій».

Захід, у рамках головування Азербайджану в Комітеті міністрів Ради Європи, пройшов у місті Баку під девізом «Створення сприятливого середовища для цифрової культури і розширення можливостей громадян». Його організували за підтримки Директорату з питань демократичного врядування II Генерального директорату Ради Європи.

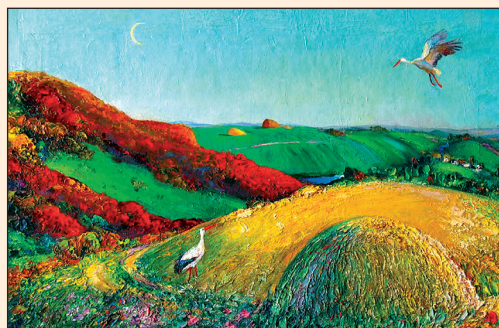
НОВИНИ

■ АНОНСИ

Упродовж **липня-серпня** у коломийському Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського діє виставка гуцульських та покутських прикрас.

19 липня Національний центр Олександра Довженка запрошує на показ документального фільму Сергія Проскурні «Тарас Шевченко. Ідентифікація». Стрічку переглядатимуть просто неба, на даху Дому освіти та культури «Майстер Клас» (вул. Лаврська, 16а).

Із 21 липня у столичному Музеї гетьманства працюватиме виставка живопису і графіки Анатолія Фролова.

22 липня в Одеському академічному театрі музичної комедії – концерт Національного балету Грузії «Сухішвілі» з власним оркестром.

1–3 серпня у селі Урич Львівської області пройде фестиваль української середньовічної культури «Ту Стань! 2014».

1–3 серпня в Луцьку – музичний фестиваль українського опору Бандерштат-2014. Він присвячений загиблим героям Небесної сотні. Кошти, які будуть отримані оргкомітетом, підуть або на підтримку постраждалих майданівців, або ж на підтримку українських добровольців на Сході України.

2 серпня на Івано-Франківщині, у селищі Яблунів, вперше відбудеться мистецький фестиваль «Яблунівський ключ».

Із 7 до 10 серпня в Одесі – ІV етно-фестиваль «Вінок Дунаю». На ярмарку представлять унікальні авторські прикраси і вироби з бісеру, глини, лози, тканини, бронзи, соломи, тіста, скла місцевих майстрів та представників інших народів, які живуть на території України.

8–10 серпня у селі Родатичі, що на Львівщині, пройде 6-ий фестиваль «Захід».

До 8 серпня у Музеї книги і друкарства України діє виставка сучасного революційного мистецтва «Вільний мікрофон». Представлено серію інсталяцій, створених із колекції предметів, які використовувались під час Майдану, та які було знайдено на барикадах.

До 11 серпня в арт-центрі «Я Галерея» триває виставка Євгена Равського «Іліада». Серія зображає сцени війни. Місце дії – Вірменська вулиця у Львові.

До 15 серпня у Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця» діє виставка «Бачити, щоб знати», присвячена українським миротворцям.

ГРЕЦІЯ

Хореографічний ансамбль «Гопак» Київської гімназії № 267 переміг у Міжнародному дитячому фестивалі «У підніжжя Олімпу», в номінації «Середня вікова категорія». Щороку захід проходить у грецькому курортному містечку Паралія. Однією з нагород для українського колективу стало запрошення до участі у фестивалі 2015 року.

У конкурсі – 25 танцювальних та вокальних колективів із різних країн Європи: Греції, Сербії, Болгарії та України.

КИЇВ

Предстоятель української православної церкви Київського патріархату Філарет відвідав і благословив відкриття в Київській православної богословській академії, на території Михайлівського Золотоверхого чоловічого монастиря, виставку історичної картини сучасного українського митця Артура Орльнова «Україна славетна» у рамках проекту «Україна: історія великого народу».

Роботи художника-баталіста візуально розповідають історію нашої країни – від дохристиянської доби до сучасності.

КИЇВ

У столичному Центрі української культури та мистецтва пройшла виставка дитячих малюнків.

Експозиція «Україна очима дітей» об'єднала роботи 85 учасників 6–16 років, вихованців художніх шкіл, центрів естетичного виховання, недільних шкіл Одеської області, Польщі, Туреччини. Були представлені малюнки, фігурні дошки з дерева, художній текстиль, композиції із писанок, а також вишиті бісером картини, на яких юні митці відобразили своє бачення батьківщини.

ХЕРСОН

Під такою назвою у Херсонській організації Національної спілки художників України представила свої ікони сімейна іконописна майстерня «Небо на землі» з Миколаєва.

До експозиції увійшли роботи, виконані в різних техніках, зокрема, авторські інтерпретації прийомів українських та зарубіжних іконописних шкіл, сучасна творча ікона.

ЛЬВІВ

У Львові на двох зупинках громадського транспорту встановили книжкові шафи. Понад 200 видань різної тематики знаходяться на полицях, які відкриваються за допомо-

гою спеціального коду. Його можна знайти у соцмережах на сторінках спільноти «Літературні манелі» та на сайті близького до флешмобу громадського руху букросингу. Людина, прочитавши книгу, має залишити її у громадському місці для того, щоб інший читач міг її знайти. Той у свою чергу має повторити процес.

ЧЕРНІГІВ

На базі бібліотек Чернігівщини розпочато апробаційний етап проекту «Книжкова сотня», у межах якого організатори задовольнятимуть попит книгозбірень на українську літературу.

За словами організаторів, проект здійснюється для всебічної підтримки вітчизняних бібліотек, оперативного поповнення фондів актуальною українською літературою та своєчасного інформування про книжкові новинки.

БЕРЕЖАНИ

Так відтепер можна мандрувати цікавими місцями Березан, що на Тернопілі. Фотограф Віктор Лесик створив 3D панорами різних частин міста: Березанського замку, музеїв Лепкого та красзнавчого, центру та інтер'єру костюму Петра і Павла. Відповідну атмосферу створить підібраний музичний супровід. Сайт юного фотографа: vlesyk.at.ua

МАРІУПОЛЬ

У Маріуполі, на патріотичному мітингу, на честь місяця від дня звільнення міста від терористів, активісти розгорнули найбільший в Україні державний прапор. Розмір стяга 60 на

30 метрів, загальною площею у 2400 квадратних метрів.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Дніпропетровська художниця Вікторія Тимошенко розмалувала петриківським розписом вхід до будинку, як подарунок до дня народження знайомої. Із дівчиною, котра мешкає тут, Вікторія вперше зустрілася на майстер-класі. Мисткиня так захопилася творчістю, що прикрасила у такий незвичайний спосіб власний під'їзд, гараж і машину чоловіка. Нині ж вона хоче розписати петриківкою все місто!

КРЕМЕНЧУК

Художниця із Кременчука, що на Полтавщині, Анжела Дмитренко «оживила» один із патріотичних парканів міста. Раніше місцеві активісти розфарбували сіру загорожу в кольори українського прапора, а мисткиня її розмалувала

ла. Працювала протягом п'яти днів, їй допомагали як маленькі, так і дорослі.

МИРГОРОД

У курортному Миргороді, що на Полтавщині, протягом двох днів проходив арт-фестиваль вуличного мистецтва «Просто неба».

Розважали відвідувачів музиканти. Усі охочі розмалювали величезну картину «Мое уявлення дійсності, як художника». Молодь перевіряла свої інтелектуальні здібності у грі «Мафія».

БАРИШІВКА

У селі Волошинівка Бариського району Київської області відкрили меморіальну дошку пам'яті жителя цього села, ма-

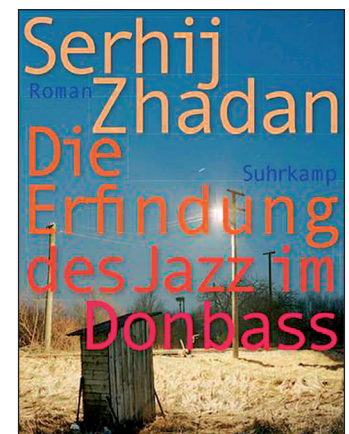
йора СБУ Руслана Лужевського, який загинув на Сході країни під час проведення АТО.

ТЕРНОПІЛЬ

Гурт Скрябін презентував на тернопільському фестивалі «Файне Місто» «сороміцькі коломийки». За словами Андрія Кузьменка, ніде раніше вони не виконувались і це був ексклюзив для тернополян.

Також Кузьма під час свого виступу неодноразово згадував Путіна. «Це той чоловік, котрий допоміг зрозуміти, що ми, українці, – єдині, – говорити співак. – Це навіть не чоловік. Це баба, і то не справжня, а гумова. Ми можемо цього гада надуті, а можемо спустити. І взагалі, він просто свиня, гумова свиня».

НІМЕЧЧИНА

Німецьку літературну та перекладацьку премію Brücke Berlin 2014 року отримав український письменник Сергій Жадан за німецьке видання роману «Ворошиловград».

Окрім Сергія Жадана премію отримали також перекладачі Сабіне Штер і Юрій Дуркот.

Роман вийшов у 2012 році у видавництві Suhrkamp під назвою «Die Erfindung des Jazz im Donbass» («Винахід джазу в Донбасі»).

МІЖНАРОДНИЙ ФОТОКОНКУРС

До 175-річчя фотографії Національна спілка фотохудожників України оголошує конкурс світлин у рамках реалізації проекту 5-й Міжнародний фотосалон «Панорама моєї землі 2014». Фотографи з усього світу можуть надсилати знімки, які відображають специфіку кожної країни – національний колорит, традиції, етнічні особливості, історію, ландшафти, людей, події, пам'ятки архітектури, флору та фауну. Роботи приймаються до 3 серпня.

редактор
Наталія ЗІНЧЕНКО

акцент: АТО

Очільник МВС України Арсен Аваков аргументував призначення своїм заступником Миколи Величковича виважено і коротко: «З метою впровадження філософії взаємодії цивільних організацій із новою системою правоохоронних органів». Саме за цією філософією й намагаються нині вибудувати Міністерство внутрішніх справ. А ланцюжком з'єднання, рушійною силою, на думку міністра, мав стати саме Микола Величкович.

Микола ВЕЛИЧКОВИЧ: «Люди зі зброєю потребують вашої уваги. Нині – як ніколи...»

Узаступника міністра внутрішніх справ життя на колесах. До свого кабінету в Києві він потрапляє на кілька хвилин між відрядженнями, а потім знову вирушає в дорогу. Тож і наше інтерв'ю було коротким.

– Пане Миколо, Ви не лише один із організаторів Самооборони Майдану, Вам також належить ідея створення у системі МВС батальйонів особливого призначення. На кого робите ставку?

– І я, і ті, хто ці загоны безпосередньо створювали, орієнтувалися насамперед на майданівців із Самооборони. Наші хлопці – різні люди з різними інтересами. Серед них є ті, хто працював у навчальних закладах, як і ті, які вже мали власний успішний бізнес.

Є й такі, що здобули по 2–3 вищі освіти, вільно володіють іноземними мовами.

Звичайно, в кожного з них свої вподобання та зацікав-

лення, але в будь-якому випадку практично всі – люди освічені, духовні, національно свідомі. Це серцевина, наш золотий кадровий фонд.

Переважна більшість бійців спецбатальйонів та Національної гвардії здатні на героїчні вчинки. Останні кілька місяців це наочно засвідчили. Є цілий ряд прикладів, на яких треба виховувати підрастаюче покоління українців. Скажімо, у Слов'янськ із боями першими зайшли резервісти Національної гвардії 1-го, 2-го батальйонів, і прапор над звільненим містом підняли саме вони. Ось із таких і потрібно брати приклад молодим.

– А що Ви скажете про батальйон «Київ-1», який дотепер дислокується у Слов'янську? Наш колега, колишній директор Національного газетно-журнального видавництва Мінкультури Віталій Сатаренко служить там. Із легкої руки ТСН соцмережі об-

летів фотознімок агентства Reuters, на якому рукостискання Президента Петра Порошенка та Віталія у звільненому Слов'янську...

– Віталія добре знаю ще з початку Майдану, у підрозділ міліції особливого при-

значення його запросили як учасника Революції гідності. У нього є розуміння того, що він потрібен своїй країні і має її захищати. Зараз Сатаренко там, де може принести найбільшу користь, – на посаді комбата столичного баталь-

Креативна Катерина

Команда журналу «Музеї України», Музею української пропаганди на Троєщині та Музею плакату готують до друку новий наклад плакатів для української армії.

Це робота креативного директора журналу «Музеї України», фотохудожниці Катерини Крючкової та її чарівних моделей.

Вік дівчат (до речі, відібраних через соціальні мережі) приблизно відповідає вікові дружин, сестер бійців АТО... Мета – донести бійцям думку, яка має підтримувати їх у бою: «Ми чекаємо на вас! Повертайтеся такими, якими пішли! Живими і здоровими! Із перемогою!»

Пробний тираж вже виготовлено і доставлено до військових частин до зони АТО.

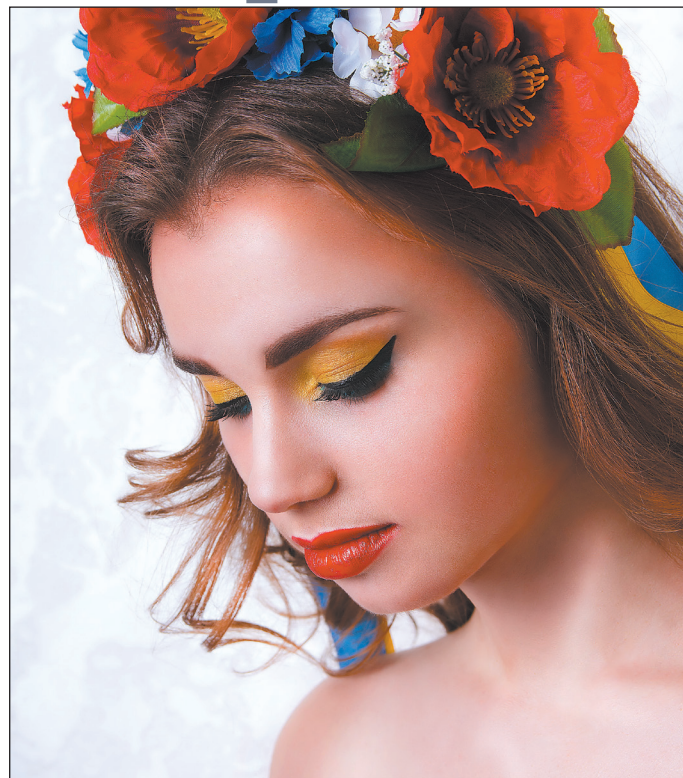
Як виникла ідея створити серію плакатів з моделями-дівчатами, розповіла сама фотохудожниця: «Наша укра-

їнська жінка – феномен. У жодного народу, в жодній країні ви не знайдете такий скарб.

Наші дівчата наділені унікальністю і неповторністю, красою та надзвичайною силою, яка здатна надихати та емоційно заряджати кожного чоловіка. Саме краса та мужність української жінки і стали головною рушійною силою для створення серії плакатів на підтримку української армії».

Катерина не шукала професійних моделей, це були і залишаються прості дівчата «з народу». Головною особливістю цієї серії плакатів є те, що до світлин вирішили додати вірші. Щоб складалося таке враження, що плакат промовляє, підіймає бойовий дух. Адже саме дух має вести до перемоги.

«Україну часто порівнюють із жінкою, – каже Катерина. – Вона тендітна, але мужня, красива і чарівна, але сильна й незламна. Коли саме такі слова й

акцент: АТО

■ ПРИНАГІДНО

Микола ВЕЛИЧКОВИЧ – заступник міністра внутрішніх справ, президент Всеукраїнської федерації українського рукопашу гопак. Закінчив історичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 14 років викладав у Львівському державному університеті фізичної культури. Автор книжок та навчальних посібників.

На Майдані був заступником Андрія Парубія, брав активну участь в організації та діяльності Самооборони Майдану.

На знімках власного фотокореспондента газети «Урядовий кур'єр» Володимира ЗАЙКИ: Слов'янськ. Волонтери із видавничого комбінату «МЕГА-Поліграф» передають гуманітарну допомогу батальйону «Київ-1»

За волю стояти
я до загину
І прапор Шевчен
онукам віддам
Лише Батьківщи
лише Україна
Світлтиме вічн
прийдешнім вікн

Музей української пропаганди
Фотозаграф Катерина Крючкова
візажист-стиліст Ліжєліка Тор

Українці!
Рідні браття!
Ще прийде
весела днина.
Хай живе в
серцях
багаття
І квітує
Україна!

Музей української пропаганди
Київ, вул. Фрайзера, 8.
Фотозаграф Катерина Крючкова
візажист-стиліст Ліжєліка Тор

йону міліції особливого призначення «Київ-1». ЗМІ не раз відзначали вагомі перемоги цього підрозділу МВС, писали й про виявлення його бійцями великого складу зброї та боеприпасів у Слов'янську. Зараз батальйон охороняє громадський порядок, цілодобово патрулює місто, виявляє сепаратистів і мародерів, які хочуть пожитися бездоглядним майном містян.

Водночас наші хлопці не тільки солдати, які вмюють і воювати, і стояти на сторожі закону, а й люди, які потребують душевного слова, популярної пісні, інтелектуальної поживи. Як молоді, так і зрілі, усі вони заслуговують на особливу увагу суспільства. У важкі часи це потрібно. Як ніколи.

На передовій дуже популярні виступи митців, концерти Народної філармонії. А в «гуманітарці» – диски, книги, газети. Останнього разу волонтери із видавничого комбінату «МЕГА-Поліграф» окрім життєво важливих речей доставили й кількасот свіжих газет. Бачили б ви, як за ними товпилися і бійці, і місцеві жителі. Неодмінно перегляньте в Ютубі сюжет Андрія Книшевича «Раздача українських газет в Славянське»...

Вкрай потрібна на передовій преса, новини і просто людська увага. Тому я з великою повагою та вдячністю сприймаю ініціативу журналістів і видавців вашої газети. Дуже добре, що цей і наступні числа тижневика за акцією «Українська газета для АТО» оперативно надсилатимуться бійцям Національної гвардії, батальйонів особливого призначення в зону АТО. Перші 10 000 примірників додаткового тиражу 29-го номеру «Культури і життя», які благодійно, безкоштовно віддрукував на

власному папері Видавничий холдинг «МЕГА-Прес», у ніч на 17-е липня вже повезли на Донбас.

Самооборона Майдану зараз готує новий проект. Називається «Центр допомоги добровольцям». Ця організація акумулюватиме усю допомогу від населення, волонтерів, добродійників та меценатів, і доставлятиме її в різні регіони для добровільних підрозділів. І примірники вашої газети надалі волонтери центру радо доставлятимуть туди, де служать наші хлопці. А у них хоч

і різні смаки, та всі люблять читати...

Назагал, гадаю, українська преса має величезний потенціал у патріотичному вихованні молоді. Успіхів вам!

– Дуже дякую за інтерв'ю! Бажаю, щоб АТО якнайшвидше переможно закінчилася й усі славні наші хлопці повернулися додому живими-здоровими. Щоб усе в Україні було якнайкраще...

Бережіть себе! Слава Україні!

Вела розмову Наталія ЗІНЧЕНКО

асоціації будуть народжуватись у голові українського солдата, це означає, що ми досягли своєї мети. Дівочою красою, ми надихнули боротися за нашу волю, честь і славу всього українського народу».

Нині ж Катерина готується до ще одного «плакатного проєк-

ту». Цього разу головними її героями будуть діти у вишиванках. Хочє запросити для участі у фотосесії діток військових, біженців та зі шкіл-інтернатів.

■ ПРИНАГІДНО:

Креативний директор журналу «Музеї України» фотохудожниця

Катерина КРЮЧКОВА народилася 1988 року в Києві, в родині лікарів. Із 1995 до 2006-й – навчалася у Кловському ліцеї № 77. 2011-го закінчила Європейський університет в Києві за спеціальністю «Правознавство» і отримала ступінь магістра. Із самого дитинства є творчою натурою.

Закінчила музичну школу, була солісткою українського хору, вокалісткою кількох українських рок-гуртів, займалася академічним співом.

Фотографією займається з 16 років. Бере участь у соціальних проєктах, підтримує творчі починання дітей.

редактор

Антон ЩЕГЕЛЬСЬКИЙ

сторінка ореста лютого

АНТІН МУХАРСЬКИЙ

Відомий під сценічним ім'ям Орест Лютий, український націоналіст, актор, телеведучий, шоумен, музикант. Народився 14 листопада 1968 року в Києві, у родині музикантів (батьки співали в ансамблі «Мрія»). Закінчив Київський державний інститут театрального мистецтва імені Карпенка-Карого. Дванадцять років працював у Національному академічному театрі російської драми імені Лесі Українки. На початку 90-х років брав активну участь у студентському русі за Незалежність України та першій хвилі нового українського Відродження. Відвідував літературні вечори та інші мистецькі заходи, результатом чого стало написання автобіографічної повісті «Доба», яка отримала Гран-прі Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов» та вийшла накладом 1000 примірників у видавництві «Український письменник». У цей час грав у київських антрепризах театру «Сузір'я» (премія «Київська пектораль» за роль Бертрана у виставі «Коли кінь непритомніє») та театрі «Золоті ворота», де за роль Раскольнікова у виставі «Вбивця» отримав приз критики Единбурзького фестивалю (1996 р.). За мотивами цих гастролей в Единбурзі написав автобіографічний роман «Попса для еліти» (видааний 2001 року видавництвом «Клуб сімейного дозвілля»).

У 2006 році створив кантрі-гурт «Коні-айленд» та зі своїх накопичених за десять років композицій видав музичний альбом «Злокохучий мен». У 2009-му – ініціював мистецько-культурологічний проект «Жлоб. Жлобство. Жлобізм».

2009 року за ініціативи Мухарського створено націонал-анархічне творче угруповання Союз Вільних Художників «Воля або Смерть», яке має на меті створення арт-простору, де було б презентоване радикальне українське мистецтво, що відображає реакцію художників на актуальні для сьогодення, часом гострі соціальні теми, викликає глядача на діалог, змушує замислюватися над шляхом, яким рухається світ і Україна, не бути байдужою, споживачкою масою.

У серпні 2012 – лідер гурту «Сталін & Гітлер капут» Орест Лютий (а поза сценою – актор і телеведучий Антін Мухарський) презентував свій «стьобовий» проект «Легідна українізація», який виконує українізовані пісні радянських часів. За словами шоумена, проект зародився понад двадцять років тому і має на меті українізувати «найбільш одіозні прояви» російського шансону.

АНОНС

Газета започатковує авторські рубрики відомих діячів культури. Зараз пропонуємо вашій увазі сторінку Ореста ЛЮТОГО (Антін МУХАРСЬКИЙ), а в наступних числах – письменника Андрія КУРКОВА, кінорежисера Олександра МУРАТОВА...

На передовій під Слов'янськом

Антін МУХАРСЬКИЙ

На бойових позиціях під Слов'янськом відбувся «польовий концерт» Ореста Лютого «Легідна та сувора українізація». Ось як згадує перебування в зоні бойових дій Антін Мухарський (він же Орест Лютий).

Учора побували з концертом на військовій базі «Луна» під Слов'янськом. Краєвид такий – нескінченні поля і лісосмуги, що тягнуться з-під самого Ізюму аж до Слов'янська і далі. Теоретично, кожна лісосмуга – підвищена зона небезпеки. Майже порожньою трасою їдемо «спокійно» 100–120 км на годину. Карабіни, автомати – все напоготові. Артистам про всяк випадок видали бронезилети...

Про базу АТО «Луна» багато не розповідаємо, бо то військова таємниця. Живе своїм життям. Відбувається постійна ротація мобільних груп.

Дмитро Булатов, на прохання якого ми й приїхали, веде до сцени серед поля. «Якби ти знав, як бійці чекають на ваш виступ. Як їм важливо зрозуміти, що вони тут не самі, що про них пам'ятають, піклуються. У Києві навіть сотої долі не розуміють того, наскільки тут все серйозно. Реальна війна! Так що хлоп-

цям ваш виступ як ковток повітря!»

Сцена – невеликий дерев'яний помст, за яким на КАМАЗі розтягнуто великий український прапор. Навколо імпровізованої сцени, трохи осторонь, бачимо ще кілька вантажівок, які собою закривають частину далеких лісосмуг.

Спершу виступає Булатов, за ним Зорян Шкіряк, губернатор, а потім ми. Нам починають підспівувати, аплодувати. Трохи праворуч збирається ціла група справжніх фанів, які знають напам'ять усі пісні. Посеред виступу, саме на словах із пісні «Гаспада малороси», там де йдеться про те, що незабаром усій «прокремлівській сволоті» в Україні настане рішучий «капець», повз сцену пролітають 4 гвинтокрили, заходячи на посадку. Під'їжджають бензовози. Гвинтокрили заправляються і приймають вантаж. Скориставшись нагодою, пілоти приєднуються до слухачів. «А пісня про Путіна буде сьо-

годні?» – питає один із них. – «У нас нема такої». – «Ви ж там співаєте: «пішли на ...»». – «То про російських шовіністів». – «Яка різниця! То буде?». Ми з Іваном (гітаристом-бандуристом акомпаніатором) перезираємося. Він ствердно киває головою. Продовжуємо концерт. Майже наприкінці всі разом співаємо пісню «на спецзамовлення». Хлопці щасливі. «Слава Україні! – Героям Слава!»

Під час концерту над обрієм постає високий стовп диму. Зі сторони Слов'янська чути вибухи. Там триває чергова сутичка цієї неоголошеної війни. Гвинтокрили здіймаються у повітря, бійці повертаються на базу і замінюють тих, хто тільки-но повернувся з вогневих позицій. «Ну як там?» – «Стріляють, а ми тільки огризаємося...» – «Поранені є?» У відповідь боєць міцно стискає зуби, закусує губу і відвертає голову убік...

Слов'янськ, до визволення

Межа гуманітарної катастрофи

Увечері, повернувшись до Харкова, ми сиділи із хлопцями супроводу, серед яких був дядя Толя – бойовий офіцер-афганець, віком трохи за 50. Я запитав його: «Коли це все закінчиться?» Відповідь наводжу майже без купюр.

«Я так гадаю, до зими не закінчать. А, навіть, якщо закінчать, то все одно то там, то там буде тліти і спалахува-

ти. Взимку тут настане реальна гуманітарна катастрофа. Опалення і електрики не буде. Труби порозриває від холоду. Путіну не вигідно, щоб у нас все закінчилося миром. По-перше, йому треба постійно відволікати увагу від окупації Криму. Зміщати, так би мовити, інформаційні акценти. По-друге, тримати у страху кримчан і всю Росію, щоб вони терпіли його «вибрики» і затягування гайок під приво-

дом «аби не було війни». Ну, а по-третє, в Януковича теж ще повно грошей і він множитиме «сепаратів» як тарганів. Нам би непогано було звернутися до досвіду якогось там Мосаду і точно винищити сепаратистських керманічів. А ще багато залежатиме від Порошенка. Чи зможе він впливати на ситуацію і робити реальні кроки: де треба натиснути, де відпустити! Але ж найгірше вже трапилося! Пу-

тін, аби зберегти свій трон, розв'язав проти нас війну. Через свої амбіції, цей карлик на довгі десятиліття посварив наші народи. І не буде йому за це прощення! Горіти йому в пеклі! Це я від обох наших народів кажу! Я ж за національністю росіянин, а в душі – українець. І куди мені тепер подітися?!»

Харків-Київ.
23 червня 2014 р.

редактор
Наталія ЗІНЧЕНКО

акцент: АТО

■ ЧЕРНІВЦІ

Буковинські діти підтримали солдатів на Сході України своїми листами та малюнками в рамках акції «Напиши листа солдату», організованої партією «Батьківщина».

Акцію проводили в дитячих таборах «Орлятко» (Глибочок); «Лунка» (Красноільськ); «Вербиченька» (Давидівка). Діти віком від 9 до 16 років писали листи, малювали малюнки, робили вироби із бісеру. Більшість написаних листів – анонімно солдату, проте є й адресовані конкретним юнакам, чоловікам, які наразі захищають Україну.

Усього зібрано близько 300 творів, акцію планують повторити із відкриттям наступних змін у таборах.

■ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Жіночий батальйон організував благодійний концерт на сцені військового госпіталю Дніпропетровська для поранених захисників Вітчизни. Виступали відомі артисти, зокрема сімейний дует «Домашние тапки». Артисти вважають, що таким чином піднімають бойовий дух захисників.

Поранені кажуть, що подібні заходи влаштувати корисно, адже стресова атмосфера присутня постійно. А добра пісня лікує, хоча б трішки загоює душевні рани.

■ РІВНЕ

14 липня колектив Рівненського обласного академічного українського музично-драматичного театру зіграв виставу за творами Т. Шевченка «Та не однаково мені...» на підтримку Збройних сил України.

Завліт театру Ірена Боровець розповіла, що поетична містерія авторства режисера Володимира Петріва була створена в період трагічних подій, що мали місце в Україні наприкінці 2013 – початку 2014 року.

Артисти вийдуть на сцену у перший день відпустки, адже 13 липня у театрі закриття сезону. За виручені кошти вони придбають бронжилети вищого ступеня захисту. Їх передадуть військовослужбовцям із Рівненщини, задіяним в АТО.

Окрім того, колектив театру запропонує глядачам написати слова підтримки військовим.

Мотопіхота просить скрипку

72-га Гвардійська Красноградсько-Київська бригада мотопіхоти звернулася до шанувальників музики та музикантів із проханням про відправку на передову... скрипки. Для снайпера.

Інструмент знайшли і передали. Відтепер на передовій буде музика. І не тільки автоматних черг та гарматних вибухів.

Утім, бригада мотопіхоти на цьому не заспокоїлася і мріє отримати ще:

- акордеони (два) (один уже знайшли);
- клавіші електронні (один);
- трубу;
- бас (духовий і струнний);

- баян (два);
- кларнет;
- саксофон;
- та... валторну!

А ось скрипок більше не треба! Тож може вийти цілий військово-польовий оркестр.

Допомагайте.

Про інші потреби 72-ї бригади, яка зараз у зоні АТО, можна дізнатися у Васильовської Тетяни (Chloe McKayla) (067-976-36-69).

Фото Ігоря ПИЛИПЧУКА
Зона бойових дій АТО

Мистецький спецназ

До військового батальйону «Київська Русь» завітали столичні артисти

Це не перша зустріч захисників Вітчизни з митцями. У травні ми вже приїздили на Десну, де проходить військово-підготовку батальйон Київської області, з концертами та подарунками.

Цього разу разом із мирноносицею Людмилою Салотою ми придбали для солдатів освячені ламіновані ікони, аби вони захищали в бою. А ще... привезли солодощі.

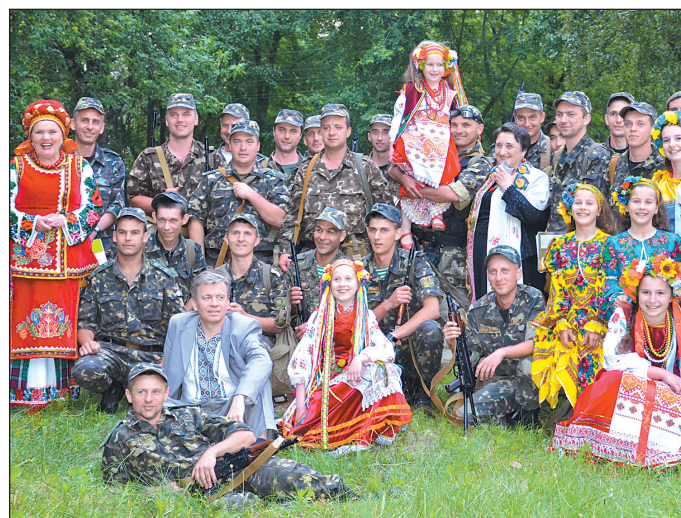
До поїздки запросили зразковий театр пісні «Ладушки» Святошинського району столиці під керівництвом педагога Світлани Садовенко. Юних артистів супроводжували матері, які власноруч пошили для них барвисті національні костюми.

Пані Людмила підготувала прекрасну колекцію хусток, яку розмістили на траві та щитах для оголошень. У кожній з них були власні життєві історії. Особливо вразила уяву воїнів розповідь про хустку, яка пройшла 12 поколінь одного родоводу. Якось одна цилителька прийшла на виставку Людмили Іванівни і зразу ж попрямувала до цієї хустки зі словами: «Ця хустка промовляє до мене, як тут хороше, як мені тут добре...» Жінка пояснила: «Хустка увібрала в себе енергію любові багатьох жіночих доль і тому має своє енергетичне поле». Якщо по-

класти на неї руку і від щирого серця попросити, загадати бажання – воно обов'язково здійсниться. Вояки, один за одним, підходили до хустки і, з трепетом поклавши на неї руку, загадували свої найтаємніші бажання...

Олександр Ліщенко підготував дві поетичні моновистави із творчого доробку Сергія Єсеніна та Тараса Шевченка. Сподобалася пісня «Ой, Тарасе, зоря сходить».

Перед військовими виступили Людмила Салота-Яценко, голова Макарівського відділення ВГО «Поступ жінок-мироносиць», заслужена артистка України, член правління МГО «Земляцтво Придніпров'я» Ольга Мовчан. Її син – офіцер Збройних сил України. Тамуючи сльози, посестра-мироносиця говорила мені: «Я ладна співати день і ніч, лиш би

вони повернулися живі зі служби до рідних домівок».

У концертній програмі брали участь і діти: тріо сестричок Нікольських – Марічка, Анастасія, Дар'я, двійнятка – Адріана та Мідея Наруцькі, юний козак – Богдан Шкода і дзвінкоголоса Амелія Підлісна.

Світлана Садовенко сказала, що діти нині стали солдатами на передовій духовності. Адже намагалися донести переможні акорди українського слова, народної пісні до сердець захисників Вітчизни.

Зоя РУЖИН, керівник
«Мистецького спецназу»

редактор
Антон ФІЛАТОВ

КІНО

У КІНОТЕАТРАХ ІЗ 17 ЛИПНЯ

Фаворитами цього вікенду є продовження багатолітньої франшизи «Планета мавп» та шедевральне кінополотно «Юність», що було відзначено призом на Берлінале та довжелезними оплесками на Одеському кінофестивалі. Між цих двох масштабних картин затерлася легка романтична комедія «Хімія кохання».

Юність

Робота над цією стрічкою тривала 11 років. Виконавець головної ролі в ній грає самого себе від маленького шестирічного хлопчика до абітурієнта. На перший погляд, картина складається з повсякденних банальностей. Та під час перегляду переконаєшся, що і все життя складається зі строкатої фрески тривіальних речей. Тож не дивно, що відірватися від перегляду цього кінополотна настільки ж важко, як перервати життя.

Хімія кохання

У стрічці йдеться про провінційного фармацевта, подружнє життя якого перетворилося на рутину, а робота – на муку. Новий смак життя він відкриває для себе у зустрічах із дівчиною, яка є дружиною старого чоловіка. Дуже швидко їхнє спілкування переростає в справжнє почуття і герой не хоче ділити кохану з іншим.

Світанок планети мавп

Сюжет розгортається через 15 років після подій попередньої частини цієї франшизи. Американські вчені намагаються винайти ліки від чуми, що попозла планетою. Разом із тим розумна мавпа Цезар намагається встановити контроль над іншими приматами. Людство, борючись за виживання, ховається від мавп, які поступово завойовують усю Землю.

28-й номер нашої газети повністю присвячено Одеському міжнародному кінофестивалю, наймасштабнішій кінематографічній події України. У спецвипуску – акцент на вітчизняних фільмах кінофоруму, адже кіноіндустрія в Україні відроджується, а нові вітчизняні стрічки варті того, щоб про них писати. На фестиваль в Одесу з'їхали кіномани з усіх усюд. І кожен із них може отримати особливий приз – примірник із додаткового тиражу нашої газети. Оргкомітет кінофестивалю радо поширює «Культуру і життя» серед гостей та учасників на всіх заходах і кінопоказах.

«Надбання культури Одеси» Ута Кільтер неперевершена в будь-яких своїх проявах. На червоній доріжці ОМКФ–2013 їй, королеві гротеску та феї епатажу, не було рівних.

На фотознімку: Ута Кільтер

Переможця ОМКФ–2011 журі обирало в одному з льохів коньячного заводу «Шустов». Можливо, атмосфера місця і вплинула на найнесподіваніше рішення суддів кіноогляду.

Після фестивалних вечірок ОМКФ–2011 алкогольні погребі спорожніли на 3 тис. літрів. А протягом ОМКФ–2010 загалом було випито понад 1 млн. літрів коньяку.

Дорогою до кінотеатру уважніше дивіться під ноги. Адже ви можете зустріти наймолодшого резидента ОМКФ – собачку, яку звать Лянча. Фестиваль вона відвідує з 2012 року і щодня переглядає по кілька фільмів разом зі своїм господарем. Торік їй навіть зробили іменний бейджик.

Одеський кінофестиваль з гумором і без

А ще ми очікуємо у наступному числі «КіЖ» детальний звіт із кінофестивалю нашого спеціального кореспондента, відомого кінознавця Антона Філатова. І доки він захекано метається між прес-конференціями, запланованими зустрічами і дискусіями, полює на кінозірок, натхненно їх фільмує й бере інтерв'ю, розміщуємо епіграфічний заспів – суто одеські іскринки гумору з попередніх кінофорумів.

Бельгійський режисер Оліас Барко запропонував руку і серце французькій режисерці Селін Сіяма просто під час церемонії закриття ОМКФ–2011. Тоді Сіяма отримала гран-прі за фільм «Дівчисько». Наступного року Оліас Барко приїжджав на ОМКФ уже як член журі, проте поруч із ним була інша жінка. На фотознімку: Оліас Барко та Селін Сіяма

У 2012 році, коли Клаудії Кардинале вручали почесного «Золотого Дюка» за внесок у кіномистецтво, вона, тільки-но доторкнувшись до статуетки, одразу повернула її, продемонструвавши публіці, наскільки важкою є нагорода.

На першому ОМКФ режисер фільму-тріумфатора «Дітям до 16...» Андрій Кавун отримав головний приз босоніж. Коли його оголосили переможцем, він підійшов до сходів, що вели на сцену, сів і зняв туфлі. «Чим більш недолугі традиції, тим соліднішим виглядає фестиваль», – прокоментував свій учинок Кавун.

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

ПОЛЕМІКА

ВІД РЕДАКЦІЇ

Недавня публікація у нашій газеті статті «Дещо з історії знищення українського митця... в Україні» народної артистки України, професора Євгенії БАСАЛАЄВОЇ отримала значний розголос (№24–27). Низку особистих листів, телефонних дзвінків та колективних відгуків адресовано не лише редакції, але й міністрові культури України Євгену Нищуку. Редакція детально вивчила усі звернення й ухвалила належні висновки, ґрунтуючись на нормах Конституції та національному законодавстві про пресу.

«Дещо з історії знищення українського митця... в Україні»

ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК КРИГАН.
Днями керівництво Національної музичної академії України було проінформовано про спробу прес-секретаря громадської організації, журналіста Леся Самійленко викласти роботу редакції журналу «КіЖ» щодо публікації статті «Дещо з історії знищення українського митця... в Україні» до 100-річчя НМАУ та «Робота програми навчальної дисципліни «Музичний ансамбль» для вищої освіти». Друк написаної вичерпно хронологічно-документальної статті «Історія кафедр камерного ансамблю НМАУ ім. Петра Чайковського. Близько 100 років».

Коли був виписаний ректор про те, що відбувається з академією «у рамках вченої ради», (але як це не в академії, а зовсім поза її межами) з запитаннями: «Які причини?», «Відомо чи мені, чи невідомо, чи невідомо чи ні?» та інше. Мені довелося скоротити своє творче задоволення і розпочати боротьбу за правду на союзі власному фронті. Тим я звернулася до суду. Інформація.

Доктор філологічних наук, професор, академік НАН України, завідувач відділу української літератури ХХ ст., директор Інституту літератури НАН України Микола ЖУЛИНСЬКИЙ

Хочу висловити свою щирі солідарність Євгенії Басалаєвій, яка розповіла правду про все, що коїлось і коїться в стінах Національної музичної академії імені П. Чайковського. На жаль – це правда, що в провідному українському вищій панує атмосфера, яка не лише принижуює патріотичну гідність митця, але й гідність

людей, які намагаються боротися за свої права.

Євгенія Басалаєва – це унікальний талант піаністки помножений на талант організатора. Я сам був свідком того, як вона реалізувалася як організатор, і був захоплений її здатністю успішно робити не одну справу одночасно. Знаю Євгенію з того часу, коли вона разом із легендарним Богодаром Которовичем створювала ансамбль «Київські солісти», який достойно представляв Україну в усіх куточках світу та став золотим фондом в скарбниці відродження української музичної культури.

Пані Євгенія є гідною продовжувачкою цієї справи й досі. Знаю і те, що кафедра, яку вона очолювала, була однією з найкращих в Україні й вважаю глибоко несправедливою звільнення такого керівника та переслідування її діяльності. А ще визнаю Євгенію Басалаєву – однією з найяскравіших постатей в сучасній українській музичній культурі.

Підтримую її волевиявлення у боротьбі за правду і думаю, що саме вона, як ніхто інший, має право бути відновленою на посаді завідувачки кафедри, якої позбулася відстоюючи справедливість.

Відгуки на критичну статтю

ЄВГЕНІЇ БАСАЛАЄВОЇ «ДЕЩО З ІСТОРІЇ ЗНИЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МИТЦЯ... В УКРАЇНІ» В № 24–27 «КіЖ»

Згідно з редакційною політикою «Культура і життя» не друкує колективні заяви, а на бланку Національної музичної академії і поготів. Пропозицію керівництва Національного газетно-журнального видавництва прокоментувати публікацію особисто ректор, доктор мистецтвознавства, професор, народний артист України, член-кореспондент НАМ України Володимир Іванович Рижок відхилив.

Подаючи перші відгуки, редакція уповноважена наголосити: запрошуємо всіх, хто захоче висловити свою власну точку зору, до розмови.

ЕКС-МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВОЛОДИМИР ОГРИЗКО:

Знаю Євгенію Басалаєву не лише як блискучу піаністку, яка здатна викликати захват у публіки, але й як справжнього діяча культури. Упродовж десятиліть вона не лише сіяла добро для створення позитивного іміджу України в усьому світі, але й робила справи, які є гідними звання Громадянки нашої держави.

Високі справи – це її особистий внесок у розвиток української культури. І він – неоціненний. Її місія – нести високе знамено нашої культури! І робить вона це з величезним успіхом. Навіть на піку своєї слави і творчого піднесення Євгенія залишалася

Народная артистка Украины, кандидат искусствоведения, доцент кафедры камерного ансамбля Анна СЕРЕДЕНКО

Втечение года я старалась воздерживаться от комментариев по поводу конфликта

Е. А. Басалаевой с руководством НМАУ, чтобы не идти на поводу у эмоций. Поэтому и сейчас буду строго объективна.

Могу лишь констатировать факты. Евгения Александровна прекрасно рекламировала себя и всегда замалчивала достижения своих подчиненных. На кафедре вели активную концертную и просветительскую деятельность практически все педагоги: Л. А. Гришко, С. Ю. Сульдина, Е. А. Жукова, А. Смаричевская, А. М. Середенко, которые имели многолетние собственные интересные и значимые для украинской культуры творческие проекты.

Прошедший год показал, что без Басалаевой Е. А. жизнь на кафедре продолжается, созданы новые учебные и типичные программы по нашей дисциплине,

учебный процесс идет в прежнем режиме, студенты прекрасно сдают экзамены.

Изменилось лишь одно – исчез страх педагогов и студентов в ожидании новой провокации и скандала, восстановилась настоящая творческая атмосфера, вернулась мотивация к работе. Если Евгения Александровна хочет правды, то пусть, для начала, она удалит из всех официальных источников и интернет-ресурсов заведомо сфальсифицированные данные о себе. – См. Википедию, ее собственный сайт, многочисленные журналистские статьи, где она приписывает себе (точнее, пользуется некорректным переводом с английского) звание профессора, доктора философии, которых не имеет; звание лауреата конкурсов, названия которых не указывает;

работу с великими музыкантами, такими как Иегуди Менухин.

Она действительно работала в его Академии в Австралии в 1993–1994 гг., но не в прямом партнерском сотрудничестве, что доказывает, во-первых, полное отсутствие совместных концертов и афиш, а во-вторых, то, что маэстро к 1990 году закончил концертную деятельность и умер в Берлине в 1999 г. в возрасте 83 лет. Требуя честности, всегда стоит начинать с себя.

В заключении, могу сказать, что опубликованные статьи продиктованы специфическим характером Евгении Александровны, ее амбициозностью и неспособностью сохранять уважение к своим коллегам.

(Скорочено, із збереженням авторського стилю).

людиною доброзичливою і не байдужою, здатною наповнити позитивом будь-яке оточення. Знаю, що Бог обдарував її таким талантом, що вистачить надовго в усіх справах і починаннях.

Думаю, що у цієї особистості знайдеться багато прихильників, які допоможуть побороти несправедливість і відновити її професійні та громадянські права.

Народний артист України, композитор Володимир ГУБА:

Знаю, що все прикре забудеться, а залишиться лише неоціненний внесок цієї людини в розвиток сучасного мистецтва. Про Євгенію Басалаєву я можу розповідати годинами, як людина захоплена її талантами.

Саме талантами, тому що Бог обдарував цю жінку не лише талантом музиканта, але й людяністю та одержимістю.

Ця жінка – одна з найяскравіших зірок сучасної української культури. Її унікальність

в тому, що вона вмів якось особливо сприяти зближенню багатьох народів та культур. І цей процес супроводжується динамічністю, активністю, здатністю згуртувати навколо себе людей.

Я не знаю таких митців у сучасній українській культурі, які б ішли таким самобутнім шляхом. А самобутність і неповторність її діяльності в умінні ризикувати і представити сучасну музичну культуру в прем'єрному виконанні творів.

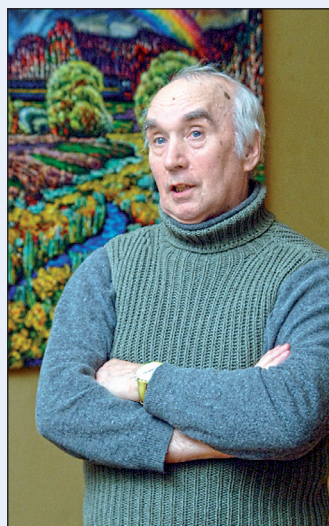
Унікальна вона і як піаністка. Про що свідчать численні відгуки в українській та світовій пресі.

Діяльність Євгенії Басалаєвої – це зразок для багатьох. Прекрасною та не менш успішною є її діяльність за кафедрою...

Де беруться такі люди, які здатні заперечувати? Хто вони? Такої кількості успішних і реалізованих мистецьких проектів у наш час не має ніхто. А її здатність поєднувати у цих проектах різножанрові види мистецтв – просто унікальна.

Я вірю в те, що у пані Євгенії попереду – багате творче життя та успіхи в усіх сферах її діяльності.

Бог з нами!..

редактор
Ольга ГОЛИНСЬКА

Музика

■ БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ

Цьогоріч місцем проведення Міжнародного музичного фестивалю «Джаз Коктебель» стала Одещина – концерти триватимуть з 11 до 14 вересня на узбережжі селища Затоки та в Аккерманській фортеці у Білгороді-Дністровському.

Серед перших учасників джазового форуму – британські виконавці гурт Get the Blessing і співачка Надін Шах.

До складу джаз-квартету Get the Blessing входять Клайв Дімер (ударні), Джим Барр (бас-гітара) і Джейк Макмерчі (саксофон) – авторитетні музиканти, які у різні роки співпрацювали з класиками тріп-хопу Portishead, а також Пітером Гебрієлом, Джеффом Бекком, Siouxsie Sioux. Четвертий учасник ансамблю – трубач Пітер Джадж – відомий експериментатор у сучасному британському джазі, кінокомпозитор.

Двадцятишестирічна співачка Надін Шах є однією з найяскравіших дебютанток британської сцени минулого року. Її перший альбом «Love Your Dum And Mad» здобув високу оцінку західної критики (наприклад, авторитетний портал allmusic.com поставив лівтвіці 4.5 балів із 5). У музиці Надін відчутний зв'язок із ранніми The Bad Seeds і PJ Harvey, що у поєднанні з харизматичним вокалом ніби втягує слухача у мандрівку найпотемнішими стежками людської душі.

Валентина КУЛИК

■ КИЇВ

У Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України відкрилася виставка, присвячена життю й творчості видатного українського композитора, народного артиста України, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка Віталія Губаренка. Експозицію приурочено до 80-річчя від дня народження митця.

Віталій Губаренко (1934–2000) – один із найяскравіших представників харківської композиторської школи, який належить до славної плеяди шістдесятників. Автор тринадцяти опер, восьми балетів, монументальних вокально-симфонічних, симфонічних, численних камерних творів. Його творчий доробок вражає, особливо з огляду на не такий уже й тривалий життєвий шлях.

Виставка, названа «Пам'ять серця», віддзеркалює найцікавіші та найяскравіші сторінки біографії композитора. На ній представлено рідкісні фото, рукописи творів, афіші, цінні документи, друковані видання з особового фонду Віталія Губаренка. Деякі з них були передані до архіву-музею ще самим митцем, а інші – його дружиною, знайомим українським музикознавцем, професором НМАУ імені Петра Чайковського Мариною Черкашиною-Губаренко.

Виставка працюватиме до кінця вересня, тож усі охочі зможуть ознайомитися з цією непересічною, знаковою для української музичної культури податтю.

Ольга ГОЛИНСЬКА

Валентин МАКОГОН

Відзначаємо 115-річний ювілей засновника сучасної української оперети композитора Олексія Рябова.

Олексій Рябов приніс славу Київському театру оперети, очоливши його як диригент і музичний керівник. Тоді на сцені з'явилися і спалахнули чарівними барвами його музичні комедії. То було народження сучасної класичної української оперети.

А починав свій творчий шлях Олексій Рябов у мюзик-холі театру Леся Курбаса «Березиль». Він проявив себе тут найуспішніше, з головою пірнувши у творчі пошуки. І вже незабаром постали твори, в яких поспідовно утверджувалися і розвивалися художні принципи сучасної оперети: «Зірка екрана», «Вихор», «Сухий закон», «Оксана», «Три чверті людини». А починаючи з триумфальної прем'єри «Коломбін», прізвисьце молодого композитора не сходило з афіш Харкова, Москви, Ленінграда, багатьох міст колишнього СРСР.

Понад тридцять років Олексій Пантелеймонович самовіддано служив мистецтву оперети, переборюючи численні труднощі, постійну критику з боку компартійних чиновників, які вважали опе-

Сонячна душа

рету чужою радянському способу життя. Але чарівна музика композитора брала гору над ідеологічними вказівками, щоразу завойовуючи серця мільйонів глядачів. Так 1939 року народилася нова українська оперета «Сорочинський ярмарок», а за нею – «Майська ніч» і, нарешті, – «Весілля в Малинівці».

Об'єднавши усіх своїм рідкісним талантом диригента, педагога і висококласно-

го музиканта, він виховав у київському театрі по-справжньому універсальних опереткових акторів. У співпраці з драматургом Леонідом Юхвідом і колективом народжуються нові спектаклі, зігриті народнопісенними інтонаціями, задушевною мелодикою, українським колоритом і гумором: «Шумить Дніпро», «Коли помиляються двоє», «Блакитна фортеця», «Шельменко-денщик», «Закохана витівниця», «Пошились у дурні», «Чудесний край», «Червона калина»...

У репертуарі Київського національного театру оперети нині переважають західноєвропейські, американські твори. Успішна нещодавня прем'єра «Сорочинського ярмарку», яку подарував меломанам художній керівник театру Богдан Струтинський, засвідчила, що глядач хоче бачити на сцені українські оперети. Та чи стане це переломом у репертуарі театру, чи повернеться він обличчям до національної тематики загалом і до творів Олексія Рябова зокрема?

Максим Рильський називав Олексія Рябова творцем музики, в якій розкривається сонячна душа і незборима сила українців. Яскраві мелодії безсмертні, вони можуть і надалі хвилювати, чарувати, а лібрето завжди можна вдосконалити, – це допоможе відродити надзвичайно успішні в минулому твори.

Прем'єра на Подолі

ма вкрапленнями художнього слова та синхронним накладенням кадрів кінорозповіді, що візуально відображали настрій кожного номера (режисер відеомонтажу Олександра Кравченко).

Дія вистави розпочинається на вокзалі, продовжується у поїзді та на кількох станціях і завершується, звичайно ж, станцією Кохання. Мандруючи цим поїздом життя, його пасажери, різноманітні образи яких створюють шістнадцять солістів-співаків, виконують романси, у яких відбито широку амплітуду переживань. Тут звучать твори композиторів ХХ століття Валерія Гавриліна, Георгія Свиридова, Андрія Петрова, Мікела Тарівердієва, Зари Левіної, деяких інших авторів, вірші та проза Марини Цветаєвої, Андрія Белого. Окрім романсів, у спектаклі пролунали також пісні на основі танго – «Втомлене сонце» Єжи Петербурзького, «Чорні очі» Оскара Строка, «Маритана» Георгія Свиридова, навіть із додаванням пластики (артисти балету Анна Боло-

ташвілі, Олександр Душаков). У контексті обраної режисером стилістики виокремлюється залучення мистецької постаті Олександра Вертинського – вихідця з Києва, відомого виконавця власних романсів у середовищі російської еміграції часів модерну.

Слід виокремити натхненну гру концертмейстера і музичного редактора вистави Марії Поляшової. З-поміж співаків художньо вражаючими соло відзначилися Вікторія Осадчук, Наталя Пелих, Ірина Ладіна, Алла Пригара, Геннадій Кабка.

Успішний прем'єрний показ вистави привернув увагу своєю тематикою, що хвилює у всі часи, потрібна кожній людині, по суті є невичерпною. Разом із тим цей вдалий експеримент свідчить про цікавий, неординарний підхід колективу театру до формування власної репертуарної політики, бажання і здатність здобувати яскраві позиції у театральній життєвій столиці.

Ольга КУШНІРУК

На сцені Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва відбулась прем'єра – авторський проект головного режисера Лариси Моспан-Шульги «...Квиток до станції ...Кохання».

За висловом авторки дійства, вистава є своєрідним продовженням здійсненої минулого року постановки «Серед шумного бала» на матеріалі міських романсів. Це – театралізований вечір романсу, що поєднав у собі концертні виступи з фортепіанним супроводом, театральну дію із кілько-

редактор
Надія СОКОЛЕНКО

театр

■ СЛОВ'ЯНСЬК

6 липня, після двох із половиною місяців полону у Слов'янську, були звільнені Павло Юров та Денис Гришук. Театральний режисер, перекладач та арт-волонтер нині вже вдома, як повідомляють близькі, стан їхнього здоров'я задовільний. Нагадаємо, що за останні кілька місяців було зібрано близько тисячі підписів під петицією щодо звільнення П. Юрова і Д. Гришука з полону. За долею ув'язнених хлопців слідкували колеги у Польщі, Грузії, Словенії, Росії, Угорщині, США, Канаді та інших країнах.

■ КИЇВ

16 і 17 липня на сцені Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка відбудеться прем'єра всесвітньо відомої п'єси Ежена Іонеско «Носороги». Як стверджують у трупі, вистава – перша постановка цього твору на українській сцені. Режисер спектаклю Андрій Приходько пропонує подивитися на філософську притчу французького абсурдиста крізь призму фарсу, посилюючи макабричну суть п'єси. Адже за сюжетом, жителі одного невеличкого провінційного містечка раптом починають перетворюватися на носорогів – товстошкірих і вельми агресивних тварин. За цією вельми сатиричною алюзією можна розглядати і продовження художніх експериментів Франца Кафки, і нехитру метафору людської деградації, причини якої автор вбачає передовсім у тих якостях, які призвели до сплеску фашизму в Європі. Вибір Андрія Приходька саме «Носорогів» до постановки видається знаковим, адже сьогодні все частіше пригадуємо події першої третини ХХ століття, з жахаючою регулярністю проводимо паралелі з тоталітарними режимами, що насправді не так уже й давно відійшли у минуле. Над виставою працювали художники Богдан та Олена Поліщуки, композитор Вікторія Васалатій, актори: Дмитро Завадський, Дмитро Чернов, Ксенія Вертинська, Анастасія Добриніна, Світлана Прус, Ренат Сеттаров та інші.

■ КИЇВ-ХАРКІВ

До 30 вересня в Києві, Харкові та інших містах України проходить Літній театральний фестиваль – покази в кіно кращих вистав всесвітньо відомих театрів.

Проект відкрився довгоочікуваною «Бурею», постановкою шекспірівського театру «Глобус».

Головні ролі в цьому спектаклі виконують Колін Морган, який здобув популярність завдяки участі в телесеріалі ВВС «Мерлін», і Роджер Аллам, володар премії Лоуренса Олів'є.

Крім того, у програмі комедія Вільяма Шекспіра «Як вам це сподобається»; новинка Королівського національного театру – вистава «Маленький сімейний бізнес», іронічна драма про сім'ю спритних і не завжди чесних підприємців; третя глава амбітного проекту «повного Шекспіра» – «Генріх IV» (частина 2); а також «Загадкове нічне вбивство собаки» (у головній ролі – Люк Тредуей); спектакль оscarоносного режисера Сема Мендеса – «Король Лір», трагедія, в якій рішення однієї людини вплинуло не тільки на історію сім'ї, а й цілої країни.

Уперше на екрані спектаклем за п'єсою Бернарда Шоу «Цезар і Клеопатра» буде представлений також і канадський театр. Роль давньоримського політичного діяча виконає Крістофер Пламмер, лауреат премій «Оскар», «Золотий Глобус», BAFTA, «Тоні».

Юлія КОВАЛЕНКО

Цьогорічні Зелені свята для Львівського національного театру імені Марії Заньковецької збіглися з ювілеєм знакової для всього колективу вистави – рівно двадцять років тому постала на кону містерія В. Босовича за Євангеліями від Матвія, Марка, Луки та Іоанна – «Ісус, син Бога живого».

Нині це, либонь, наймасштабніша вистава заньківчан (півсотні акторів – від народних до вчорашніх випускників). Сучасне втілення біблійних мотивів покликане до життя відомим режисером Федором Стригуном.

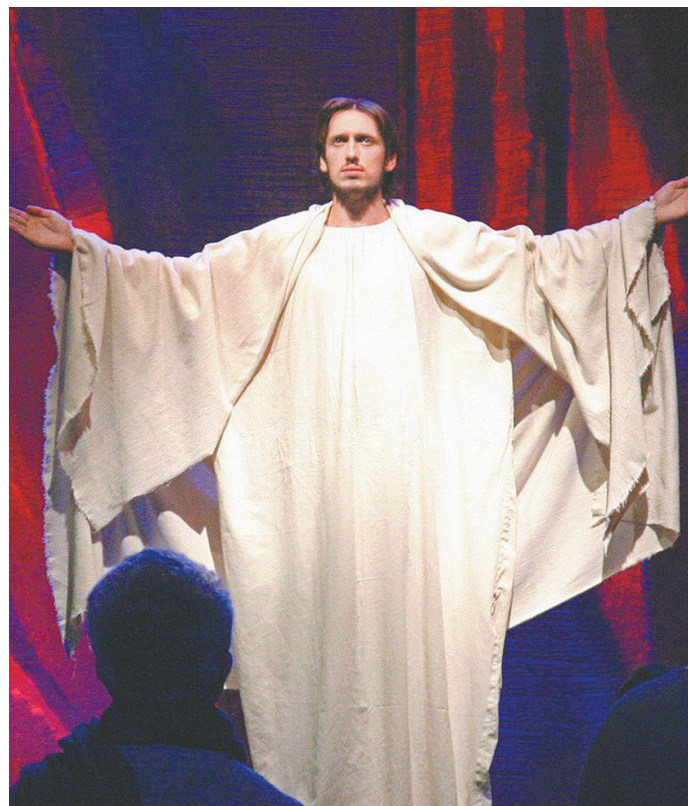
За двадцять років спектакль, звичайно, зазнав багатьох змін із деякими слідами руйнації. Передусім це видно у принциповій розбіжності стилів гри акторів на «сольних» ролях. У Петра Бенюка (тетрарх Галілеї Ірод) та Людмили Нікончук (Продада) склався ідеальний дует із непомірно «соковитою» характерністю таких собі Одарки та Карася. Занадто вже намагається «передати

куті меду» у «містеріальному» образі Антихриста (Спокусника) Євген Федорченко з його побутовою манерою гри. Як наслідок – «пекельне зло» постає махровим штампом.

На іншому полюсі – аристократичний раціоналізм Богдана Козака (Пілат Понтийський) та його вихованця Андрія Сніцарчука (Ісус).

Виконавцеві ролі Юди Ярославу Кіргачу не потрібно шукати відтінків злочину свого героя. Адже вже в першій сцені Юди – прохання до Ісуса взяти його до кола учнів – Андрій Сніцарчук чітко дає відчуття: його Ісус заздалегідь «сканує» Юду. «Роби те, що маєш», – холодно та багатозначно приймає Юду до свого почту Ісус.

Трагедія заданості жеребу поширена і на нього самого. Сніцарчук, здається, розумно відгородився від сакральної складової образу осмисленою культурою канонічних жестів та нейтральним голосовим забарвленням, чим дає зрозуміти: він лише транслює образ. Проте «диво» все ж відбулося! Коли Ісус–Сніцарчук проходив крізь залу, і його білий хітон «набирав» світло софіта, а важкі бронзові локони навкруги лица випромінювали тепло, зачудувала ілюзія присутності Бога.

Проте найбільшого заострення конфлікту тема вистави зазнала в образі Пілата. Вже перша його поява обіцяла трагедію. Мантия Пілата наче спалахнула кольором крові, що невдовзі паде на героя...

Саме трикутник Юда – Ісус – Пілат ідейно підкріпив жанрове визначення вистави – містерія.

На фотознімку: Андрій Сніцарчук «Ісус»

Любити

Тетяна Іващенко – із тих драматургів, які можуть похвалитися широкою географією постановок своїх творів. «Таїна буття» – одна з її перших п'єс, написана понад 15 років тому. Учень Дмитра Чайковського Володимир Борисюк мріяв поставити цю п'єсу давно, але зробив це лише зараз у Першому українському театрі для дітей та юнацтва.

Це вистава про взаємини, осяяні силою генія, про любов-нелюбов у передчутті шаленства. Вже прелюдія готує нас до біди. Юна Ольга Хоружинська – акторка Оксана Блашук – розповідатиме про першу зустріч із Іваном Франком, її очі світлитимуться щастям, а пластика видава-

тиме передчуття тривоги. Ще нерозквітла історія любові звучатиме тугою лемківської пісні «Ой верше, мій верше», інтригуватиме і... нестерпно болітиме.

«Таїна буття» – вистава еkleктична, як і наш час. Сценографія настільки багатомірною і функціональною, що в ній знайшлося місце і для київських площ, і львівських вулиць, бойківських вершин, родинного гнізда і... борделю. Музичне оформлення поєднало в собі українську народну, класичну і сучасну музику, шансон... Сюди легко вписались і драматургічний етюд Івана Франка «Чи здуріла?», і пластичні етюди, які, з одного боку, заворожували глядачів, а з іншого – відволікали від таїни

буття двох – Івана Франка і жінки, яка вірила у можливість родинного щастя.

Роман Кривдик навіть візуально схожий на юного Франка. Але він, як і більшість акторів, стає заручником темпоритму вистави, її пластичного вирішення, що заважає психологічно вибудувати роль.

Серце защемить, коли за щастя боротиметься юна повія – Наталка Мазур із Франкового драматургічного етюд «Чи здуріла?» Здається, що вона відстраждала і відкохала за всіх жінок та покляла своє життя на плаху болю... Як викарбуваний із каменю Юліан – Василь Когут, міць і вселенська байдужість в одній особі, привабливість, яка знищує любов... Тут треба

було б поставити крапку, але круговерть життя, як і круговерть танцю, триває далі, не додаючи нічого до історії людського болю. Кружлятимуть у вальсі й Ольга Рощкевич – Христина Сапа, і Целіна – Ірина Кухарська, і Юліан – Василь Когут, і Іван – Роман Кривдик, а таїна буття залишиться таїною. Пластичному рішенню вистави ми завдячуємо Ользі Семешкіній, танцю – Людмилі Пернопесовій. На жаль, у візуальній виразності загубилося Франкове слово й екзистенційні одкровення драматурга.

Тішитимемо себе надією, що спектакль стане поштовхом для пізнання світу Івана Франка.

Галина КАНАРСЬКА

редактор
Євген БУКЕТ

краєзнавство

■ НАШ КОЛЕГА

Краєзнавство — стрижень культурного й духовного розвитку особистості, місток між минулими і майбутніми поколіннями. Так вважає новий редактор однойменної рубрики, яка віднині буде представлена в кожному номері, український краєзнавець, журналіст і громадський діяч Євген Букет.

Євген Васильович — член правління Національної спілки краєзнавців України, член Національної спілки журналістів України, лауреат Молодіжної премії голови Київської облдержадміністрації та Міжнародної премії імені Олеса Гончара.

Народився 23 жовтня 1981 року в місті Києві. Шкільні роки провів на батьківщині роду, в селі Грузькому Макарівського району Київської області. У 1999 році закінчив місцеву школу, а в 2004-му — механіко-математичний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка.

Ще студентом почав досліджувати історію малої батьківщини. 2001 року побачила світ його перша краєзнавча монографія «Історія українського села Грузьке». Відтоді Євген Букет став автором понад 20 книжок з історії Макарівського району Київської області, чим здобув визнання як дослідник-краєзнавець.

Постійно публікується у періодиці. У 2006–2007 рр. працював кореспондентом газети «Макарівські вісті». Із 2007 до 2009 — Інтернет-редактор Всеукраїнського культурологічного тижневика «Слово Просвіти». 2010–2014 рр. — заступник головного редактора цього часопису. Має понад 500 публікацій у друкованих ЗМІ. Разом із Л. Голотою є упорядником публіцистичної серії «Бібліотека "Слова Просвіти"».

Із березня 2014-го працює в Центральному державному електронному архіві України.

Євген Букет — заступник голови Київської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, член правління НСКУ, член ради Київської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, заступник голови Київського обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, член контрольно-ревізійної інспекції ВУТ «Просвіта» імені Т. Шевченка, член Українського геральдичного товариства, старший лейтенант козацтва.

У 2012 році — голова правління, у 2013-му — голова ревізійної комісії громадської організації «Вікімедіа Україна». 2011 року започаткував проведення українських Вікіекспедицій, а 2013-го — ініціював фотоконкурс «Вікі любить Землю». Ці проекти є одними із найуспішніших починань ГО «Вікімедіа Україна».

Фото: Анастасія СЕРИКОВА

Знайомтеся: Національна спілка краєзнавців України

Євген БУКЕТ

Краєзнавчий рух в Україні об'єднує дослідників рідного краю, які опікуються збереженням національних святинь, пам'яток історії та культури, розвивають музейництво й колекціонування, проводять активну просвітницьку діяльність, підтримують розвиток духовної культури України, сприяють збереженню національних традицій і народної творчості, повертають із небуття імена видатних співвітчизників, відкривають маловідомі сторінки історії, здійснюють велику патріотичну роботу.

Про останні досягнення у цій галузі спілкуємося з очільником Національної спілки краєзнавців України, доктором історичних наук, професором, членом-кореспондентом Національної академії наук України Олександром Петровичем Реєнтом.

— Олександр Петровичу, який проект, ініційований спілкою, має стати найвагомішим досягненням 2014 року?

— Сьогодні ми завершуємо підготовку універсального навчального підручника «Основи краєзнавства» для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. Цей посібник, що став результатом кількарічної праці провідних українських науковців, — без сумніву, найбільше наше досягнення. Він закладає засади розуміння поняття загального краєзнавства як

комплексної галузі знань про окремо взятий край, а також формує в молодих людей повагу до історії своєї малої батьківщини, акцентує на необхідності зберігати її духовну спадщину як унікальну складову не лише українського, але і світового надбання.

— Цього року Україна відзначає ювілей Тараса Шевченка. Нещодавно, з нагоди 200-ліття Великого Кобза-

ря, побачило світ фундаментальне видання «Україна Тараса Шевченка». Розкажіть детальніше про участь спілчан у, так би мовити, «Всеукраїнській Шевченківській толоці»?

— Ми пишаємося тим, що ініціювали створення ілюстрованої публіцистично-документальної книги «Україна Тараса Шевченка». У цій фундаментальній праці за безпосередньої участі регіональних організацій НСКУ спільно з науковцями, музейниками, шевченкознавцями висвітлено історичні місця перебування поета в Україні та традиції вшанування і увічнення пам'яті Великого Кобзаря в усіх куточках держави.

Чимало заходів із нагоди 200-ліття Тараса Григоровича ініціюють і проводять наші місцеві організації. Детальніше з їхніми результатами можна ознайомитися на нашому офіційному сайті nsku.org.ua, а завершити рік Тараса Шевченка плануємо на XIII Всеукраїнській науковій історико-краєзнавчій конференції «Краєзнавча Шевченкіана України», яка відбудеться у жовтні 2014 року в Шевченківському національному заповіднику в Каневі.

Фотознімок
Олександра ЛИТВИНЕНКА

Благодійна акція в Колочаві та Києві на підтримку АТО

Уже вдруге в Колочаві проводиться свято основи життя горян — ріплянки (картопляного пюре з найрізноманітнішими соусами-приправами).

Інформаційно насиченою стала нова експозиція «Культура Колочави», розміщена у спеціально створеному вагончику під назвою «Кінокінарня». Відкрив оригінальну і змістовну виставку краєзнавець місцевого осередку Юрій Радівілов в одязі дяка-літописця Івана Лугоша — автора рукопису «Перло драгоцінне со Євангелієм» (1747 року). Із 1956-го сільський літопис, на честь яко-

го кілька років тому відкрито пам'ятник біля Святодухівської церкви у Колочаві, зберігається у Закарпатському краєзнавчому музеї.

У центрі експозиції — два поліграфічні верстати і громіздкий діючий кінопроекційний апарат. На стенді представлені книги, в яких про Колочаву написано чи не найбільше з-поміж усіх сіл Закарпаття.

Зібрані на фестивалі кошти сумою близько 9 тисяч гривень передано представнику районного військового комісаріату і перераховано на рахунок Міністерства оборони для підтримки української армії.

Загальноукраїнська Премія імені академіка Петра Тронька Національної спілки краєзнавців України присуджується з 2013 року щорічно краєзнавцям за вагомий внесок у справу вивчення, дослідження і популяризації історико-культурних та природних багатств рідного краю у чотирьох номінаціях.

Особам, які відзначені премією, присвоюється звання «Лауреат Премії імені академіка Петра Тронька» з врученням відповідного диплома, почесного знака і грошової премії у розмірі 500 грн. Під час першого вручення кілька лауреатів свої грошові винагороди пе-

редали дочці академіка Ларисі Петрівні Тронько на потреби благодійної організації «Фундація Героя України, академіка Петра Тронька».

Цьогоріч, у тяжкий для України час, Президія правління НСКУ ухвалила рішення переказати кошти, передбачені на грошові винагороди лауреатам Премії імені академіка Петра Тронька, на підтримку сил АТО. Так продовжена започаткована торік благодійна традиція.

Михайло ДЕЛЕГАН,
голова Закарпатської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

краєзнавство

ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНА АКАДЕМІКА ПЕТРА ТРОНЬКА НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ 2014 РОКУ

15 липня відбулося покладання квітів до могили доктора історичних наук, академіка НАН України, Героя України П. Т. Тронька на Байковому цвинтарі. Також цього дня у залі засідань НСКУ урочисто вручили краєзнавчу премію його імені.

Цьогорічними лауреатами в номінації «За висвітлення науково-краєзнавчої та громадської діяльності академіка Петра Тронька» стали:

Лев Васильович Баженов – професор кафедри всесвітньої історії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Андрій Степанович Зиль – Почесний громадянин м. Борисполя, автор книг «Народознавець. П. П. Чубинський і його доба», «Сулимивський пантеон» та ін.;

Микола Іванович Шакін – відомий слобожанський краєзнавець і меценат.

У номінації «За науково-організаційну та просвітницьку діяльність в краєзнавстві» нагороджені:

Віктор Борисович Звагельський – кандидат філологічних наук, ініціатор і організатор численних наукових історико-краєзнавчих експедицій та конференцій на Сумщині;

Ігор Юрійович Робак – професор, автор численних студій з історії охорони здоров'я, медичної служби Харківщини;

Валерій Іванович Романько – доцент кафедри історії та теорії літератури Донбаського державного педагогічного університету із м. Слов'янська;

Євген Романович Тіміряєв – завідувач науково-редакційної групи книги «Реабілітовані історією. Житомирська область».

У номінації «За внесок у музейну та пам'яткоохорону справу» лауреатами стали:

Петро Іванович Арсенич – відомий на Івано-Франківщині громадський діяч і краєзнавець. Досліджує маловідомі сторінки історії та культури Прикарпаття;

Петро Федорович Зінченко – засновник та керівник Іванківського народного краєзнавчого музею, автор низки книг з історії та археології Київщини;

Павло Степанович Скавронський – директор музею історії м. Бердичева.

У номінації «За видання краєзнавчої літератури» лауреатами стали:

Сергій Дмитрович Гальчак – завідувач кафедри журналістики Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, доктор історичних наук;

Авторський колектив книги «Шевченків край. Історико-етнографічне дослідження» (Тетяна Іванівна Конончук, Олександр Васильович Кузьминець та Володимир Михайлович Щербатюк).

Зібрання в Полтаві

У конференц-залі Полтавського університету економіки і торгівлі відбулося засідання Президії правління Національної спілки краєзнавців

України та голів правління її обласних організацій. Такі відвідини керівництвом спілки областей стали вже доброю традицією. Вони дають можливість зустрітися з місцевим краєзнавчим активом, ознайомитися з творчими досягненнями дослідників рідного краю і мають широкий резонанс у місцевих творчих і наукових колах.

Під час засідання у Полтаві голова НСКУ, член-кореспондент НАН України О. Реєнт розповів про діяльність спілки у першому півріччі 2014 р., зокрема, про підготовку до друку підручника для студентів вищих навчальних закладів «Основи краєзнавства»

та науково-краєзнавчі експедиції і конференції. На засіданні також визначили лауреатів Премії імені академіка Петра

Тронька НСКУ 2014 року. Вона присуджується з нагоди дня народження видатного науковця з 2013 року щорічно окремим краєзнавцям за вагомий внесок у справу вивчення, дослідження і популяризації історико-культурних і природних багатств рідного краю.

Члени президії правління заслухали інформацію голови правління Черкаської ОО НСКУ В. М. Мельниченка про підготовку XIII Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Краєзнавча Шевченкіана України».

Із доповіддю «Краєзнавство Полтавщини: завдання на перспективу» виступив голова правління Полтавської ОО НСКУ, ректор Полтавського

університету економіки і торгівлі О. Нестуля, про полтавські краєзнавчі видання розповів керівник Центру дослідження історії Полтавщини Полтавського облдержадміністрації О. Білоусько.

Заступник голови спілки Р. Маньковська презентувала концепцію та структуру «Літопису Національної спілки краєзнавців України», який планують видати на початку наступного року з нагоди 90-ліття НСКУ. Також наступного року дослідники відзначать 100-річчя від дня народження Петра Тронька. Обласним організаціям доручено підготувати пропозиції заходів щодо святкування цих ювілеїв.

Після засідання учасниками провели пізнавальні екскурсії університетом із відвідуванням музею та історичними пам'ятками Полтави.

Наступного дня в ОКІА «Новини Полтавщини» відбулася прес-конференція голови НСКУ О. Реєнта та голови правління Полтавської обласної організації НСКУ О. Нестулі про розвиток краєзнавчого руху в Україні і на Полтавщині. А в Полтавському краєзнавчому музеї ім. В. Кричевського відбулася презентація журналу «Краєзнавство», видань НСКУ, а також праць полтавських науковців.

Володимир ДМИТРУК,
відповідальний секретар
Національної спілки краєзнавців
України

На фотознімку:
під час прес-конференції;
О. А. Білоусько презентує
краєзнавчі видання

Легенда краєзнавчого руху Прикарпаття

Серед цьогорічних лауреатів Премії імені академіка Петра Тронька НСКУ – відомий український краєзнавець, історик, пов'язаний із дисидентським рухом, просвітянин **Петро Іванович Арсенич**.

На Івано-Франківщині Петро Іванович є справжньою легендою, адже він – один із засновників обласного Товариства охорони пам'яток історії та культури, Товариства «Просвіта», «Меморіалу», НРУ. У 1990–2006 рр. завідував науково-редакційним відділом «Зводу пам'яток історії та культури України» в Івано-

Франківській області. У 2006–2009 рр. був головою обласної організації ВУТ «Просвіта» імені Т. Шевченка.

Співорганізатор та учасник міжнародної наукової конференції «Українці в Канаді», Першого світового конгресу гуцулів. Член Наукового товариства імені Т. Шевченка у Львові, Республіканської асоціації українознавців, Почесний краєзнавець України. Був депутатом Івано-Франківської міської та обласної рад першого демократичного скликання.

Із 1993 року П. Арсенич – доцент Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, як науковець до-

сліджує маловідомі сторінки історії та культури Прикарпаття.

За свої понад 80 років видав 25 книг, організував більше

100 виставок, постійно виступає з доповідями, лекціями перед громадськістю міста і краю, на радіо і телебаченні.

За його дослідженнями і за безпосередньої участі в області встановлені пам'ятні знаки, меморіальні дошки, проведено археологічні розвідки. За плідну працю Петро Іванович нагороджений багатьма грамотами, медалями, почесними нагородами, зокрема преміями імені П. Чубинського (1991), І. Вагилевича (1994), М. Підгірянки (1995), Д. Яворницького (2008).

редактор
Людмила ЧЕЧЕЛЬ

народна творчість

■ КИЇВ

Так називається перша персональна виставка талановитої художниці Наталії Голдман. Експозицію відкрито в Національному музеї літератури України.

На виставці представлено десять полотен, на які авторку надихнули подорожі Україною: «Бути в гармонії з природою і людьми, творити красу, добро та мир на нашій Землі – головний лейтмотив виставки», – переконана художниця. Усі роботи виконані акриловими фарбами. Наталія Голдман малює лише три роки, хоча в дитинстві закінчила дитячу художню школу. За фахом пані Наталія – юрист.

■ ПАРК НА ВІННИЦЬКІЙ

У Київській бібліотеці імені Миколи Реріха відкрито першу фотовиставку «Парк на Вінницькій» журналістки Наталії Капустянської. Пильне око жінки виокремлює повноцінні сюжети, майстерно вибираючи те, що викликає позитивні емоції та радість від споглядання навколишнього світу. Із робіт проглядається любов до рідного міста, природи, пробудження краси. Вона яскраво помічає красу у квітці, пташині, зеленому листі. Її роботи ще раз нагадують, що життя прекрасне. Отож, зупиніться, аби зафіксувати неповторну мить.

■ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

У Дніпропетровському художньому музеї експонується виставка «Відкрита душа "петриківки"».

Відвідати її можна до 1 вересня. Ця експозиція – справжнє свято, яке влаштували народні май-

стри у рік столітнього ювілею Дніпропетровського художнього музею. На виставці вперше репрезентовано близько 100 творів декоративного розпису.

Дотепер традиція петриківського розпису живе завдяки натхненній праці понад 40 авторів центру народного мистецтва «Петриківка»: Володимира Глуценка, Ніни Турчин, Андрія та Марії Пікуш, Валентини Деки, Лідії Булавін, Марії Яненко, Наталії Рибак, Галини Назаренко та інших.

За останні десятиліття петриківський розпис здобув світове визнання ще й завдяки невпинному старанню художників, котрі працюють у цій царині самостійно. Серед них: Валентина Панко, Валентина Міленко, Тетяна Гарькава, Людмила Горбуля, Олена Ярмолук.

Своєю невичерпною творчою наснагою петриківські майстри минулого та сьогодення зберегли і продовжують традиції славнозвісного мистецтва, яке наразі набуло неабиякої популярності не лише на Батьківщині, а й далеко за межами нашої країни, ставши з 2013 року надбанням нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО.

А ще в музеї успішно проходять майстер-класи. Таємницями мистецтва діляться майстри народного розпису народний художник України Андрій Пікуш та заслужений майстер народної творчості Наталія Рибак.

Людмила ВОДОЛІЙ

Жанна КУЧИНІНА

У Бориспільській міській бібліотеці відкрито виставку художніх робіт Катерини Поляруш «Без меж». Присвячена вона єднанню людей, всесвітньому щастю, миру та радості.

На презентації зібралися друзі, учні та шанувальники творчості молодої мисткині. Особливо приваблює вітражний розпис – яскраві символічні малюнки на склі, що народжуються в серці художниці.

Валерій Мартишко вважає, що роботи Катерини Поляруш – творчість майбутнього, адже яскраві фарби, символи і манера письма дарують спокій та любов.

Сама художниця говорить: «Нас усіх об'єднує радість, відкритість, допитливість.

Кольори любові

Ми хочемо жити в щасливій країні!»

Катерина Поляруш майстерно вправляє не лише з кольорами й фарбами.

Вона пише вірші, сповнені пошуку гармонії та любові до всього суцього, виготовляє прикраси з фетру, глини, бавовни.

Катерина працює керівником двох гуртків при школі села Гора. Це – «Творча майстерня» (декоративно-прикладна творчість) та «Відкриття радості» (образотворче мистецтво). Вона вважає, що важливо не тільки навчити дитину малювати, а й спостерігати; виховати в неї почуття любові, до-

бра, взаємодопомоги та вміння проявити їх у стосунках з навколишнім світом.

Поряд із картинами педагога на виставці представлені малюнки вихованців гуртків. Вони присвячені Тарасу Шевченку та темі єдності українського народу.

Бориспіль

Дарунок канівському музею

Багатогранна постать Тараса Шевченка завжди надихала заслуженого майстра народної творчості України Олену Поліщук із Умані.

У науково-дослідному відділі «Народне декоративне мистецтво Канівщини» Шевченківського національного заповідника діє персональна виставка майстрині «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», присвячена 200-річчю Тараса Шевченка.

Народилася художниця на Черкащині в селі Яблунівка Лисянського району. Сьогодні Олена Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик дошкільної освіти Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини.

Багато років вона захоплюється декоративним розписом.

На початку ХХ століття з'явився окремий вид народного малювання – «замальовки» на папері. Наслідуючи кращі традиції минулого, пані Олена збагатила мистецтво розпису новою тематикою, новими орнаментальни-

ми мотивами. Зібрала і творчо відтворила понад 120 зразків настінних розписів Уманщини. Її роботи легкі, узорчасті, з використанням народних мотивів, зокрема українських пісень, билин, дитячих казок, творів Тараса Шевченка, Василя Симоненка.

У картині «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття» Олена Поліщук змальовує на темному тлі пам'ятник Т. Шевчен-

ку на Чернечій горі, біля якого ростуть різнокольорові, яскраві, пишні квіти. Привертають увагу відвідувачів такі роботи, як «Дівочі мрії», «Щасливий рід», «Лада сонцесейна».

Велику увагу у своїй творчості Олена Поліщук приділяє дереву – вишні, як символу українського села, світового дерева, дерева життя, рідної землі, материнської любові та відданості.

У поемі Івана Драча «Смерть Шевченка» вишневі цвіт асоціюється з безсмертям Великого Кобзаря.

На виставці експонується картина під назвою «Мамина вишня».

Роботи Олени Поліщук характеризуються багатством кольорів, великою фантазією, композиційною довершеністю.

Її полотна знаходяться у фондах музеїв України та приватних колекціях не лише України, а й Росії, Канади, Австралії.

Ілюстраціями творів художниці прикрашено багато книг, журналів. Вона є автором навчально-методичних посібників «Декоративне мистецтво Черкащини в образотворчій діяльності дітей» та «Символіка українського декоративного мистецтва». Любов до народного мистецтва майстриня щиро передає своїм учням.

На виставці в музеї експонується 30 картин пані Олени. Всі ці роботи авторка презентує музею на постійне зберігання.

Ніна БАСИСТА,
старший науковий співробітник
Шевченківського національного
заповідника

редактор
Надія ПАСТЕРНАК

українство: польща

■ ДОБРЕ МІСТО

Українські журналісти – учасники V Міжнародного телерадіофестивалю «Калинові мости» побували на X «Зустрічах з українським фольклором» у Доброму Місті.

Попри дощову погоду, в амфітеатрі просто неба зібралося кількасот глядачів мало не з усього Вармінсько-Мазурського воєводства. Адже для українців Польщі кожне таке свято – неабияка подія в культурному житті.

Щойно зазвучали перші акорди пісні-реквієму «Гей, пливе кача по Тисині» у виконанні гурту «Зорепад» із села Бане Мазурське, як всі присутні звелися на ноги і притиснувши правицю до серця, завермили в урочистому мовчанні так, ніби слухали Гімн України.

– У нас стало традицією починати схожі акції з ушанування пам'яті Героїв Євромайдану, – пояснює ведуча фестивальної програми, поетеса і громадська діячка, журналіст української редакції Радіо Ольштин Ярослава Хрунік.

■ ВЕНГОЖЕВО

У місті Венгожево, що у Вармінсько-Мазурському воєводстві Польщі, завершився XIX Міжнародний фестиваль дитячих фольклорних колективів національних меншин. Свято проходило під патронатом сенатора Республіки Польща Марєка Конопки, вармінсько-мазурського воєводи Мар'яна Подзієвського, Маршалка Яцека Протаса та голови Ольштинського об'єднання українців у Польщі Степана Мігуса. До цієї події була прикута увага цілої низки теренових та загальнопольських друкованих і електронних засобів масової інформації. А насолодитися виконавською майстерністю юних акторів прибули численні глядачі з усього воєводства.

Твердиня над Сяном

НАРОДНОМУ ДОМОВІ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬСЬКОМУ ПЕРЕМИШЛІ ВИПОВНЮЄТЬСЯ СТО ДЕСЯТЬ РОКІВ

Надія ПАСТЕРНАК

Будівля у стилі українського модерну знаходиться всього в кількох десятках метрів від Сяну і є справжньою окрасою Перемишля, його архітектурною пам'яткою. Фасад нагадує українську народну вишивку й помітно виділяється з-поміж інших.

Народний дім звела українська громада Перемишля у далекому 1904 році. Тут працювали всі українські інституції, громадські організації і товариства, відбувалися святкові концерти, зустрічі, виставки, танцювальні бали та урочисті заходи.

У 1939-му тут був актовий зал зі сценою, два гардероби, буфетна кімната, 29 житлових кімнат, три крамниці, три магазини, підвали та всяке не-

обхідне технічне обладнання. Народний дім міг сам себе забезпечувати. Багато зусиль і коштів для його побудови доклав кооперативний діяч Теофіл Кормош, про що нагадує меморіальна дошка на фасаді.

Після Першої світової війни у будинку знаходилося театральне товариство «Українська бесіда», Товариство наукових викладів імені Петра Могили, перемишльський відділ товариства «Просвіта», банк «Міщанська каса». На сцені співала Соломія Крушельницька, виступав Іван Франко. Тут був і перший кінотеатр Перемишля.

Після виселення українців унаслідок операції «Вісла» Народний дім було конфісковано. Із 1947-го по 1956-ті роки він українській громаді не належав. І лише 1956-го після повернення частини українців на свої етнічні землі, об'єднання українців у Польщі почало орендувати в держави половину приміщень цього будинку. На початку 2000 року його перевели з державної власності в комунальну, віддавши на баланс Перемишля. А у 2011-му польська влада повернула будівлю українцям. Віддала за символічну плату: Народний дім був оцінений у три мільйони злотих, а заплатили за нього один відсоток вартості, тобто приблизно сім із половиною тисяч євро.

Представник громадського комітету відбудови Народного дому Ігор Горків розповів про те, яким тепер має стати Український народний дім у Перемишлі.

«Тут будуть: документальний центр-музей, сучасна концертна зала, світлиця, мультимедійна читальня, конференц-зал, – каже пан Горків. – А ще великий танцювальний зал на двісті осіб...»

Українці Перемишля розраховують на підтримку світового українства і сподіваються,

що й Україна їх не забуде, хоча розуміють, яка тут зараз ситуація. Самі ще недавно збирали кошти і передавали на Майдан.

Фото Йосипа МАРУХНЯКА
На фотознімку: загальний вигляд Народного дому у Перемишлі та меморіальна дошка (Польща)

Юні лучани в Білгорай

У місті Білгорай (Республіка Польща) в рамках угоди про співпрацю відбувся спільний концерт учнів Луцької музичної школи № 1 імені Фредеріка Шопена та Білгорайської музичної школи першого ступеня.

Із польської сторони у концерті брали участь хореографічний ансамбль, хор, ансамбль акордеоністів, ви-

конавці на фортепіано, трубі, саксофоні, ксилофоні, гітарі, баяні, які виконували твори світової класики та сучасних авторів.

Луцьку музичну школу № 1 імені Фредеріка Шопена представили ансамбль сопілкарів (керівник Тарас Ольховий, солісти Ігор Діденчук та Софія Фокшей), фольклорний ансамбль «Зоряниця» (керівник Олена Богдан), дует віолончелісток (керів-

ник Тетяна Тітяєва), піаністи Макар Войнаровський та Анастасія Базюк (клас викладача Світлани Беляєвої), фортепіанний дует у складі Макара та Андрія Войнаровських, тромбоніст Павло Тітяєв (клас викладача Андрія Тітяєва), Дарина Зубчук (клас викладача Тамари Артюшевської та заслуженого працівника культури України Ірини Циганкової), Катерина Озеруга та Катерина Мама-

това (клас сольного співу викладача Ірини Марчук). У виконанні українських артистів звучали твори зарубіжних та українських композиторів, обрядові пісні та українська класика. Усі виступи супроводжувалися гучними аплодисментами.

Учасники української делегації відвідали також музичну школу в місті Замость, де організували імпровізований концерт.

редактор
Світлана СОКОЛОВА

МУЗЕЙНИЦТВО

■ ЕКСПОНАТ МІСЯЦЯ

У Національному музеї українського народного декоративного мистецтва експонатом липня, що визначається у рамках проекту «Музейний експонат місяця» 2014 року, є панно на склі Івана Сколоздри «Садок вишневий коло хати» (1988). Це ілюстрація до вірша Тараса Шевченка із циклу «В казематі» (1847).

■ ВИСТАВКА КАРТИН-ПОДАРУНКІВ

У Хмельницькому обласному художньому музеї відкрилася виставка живопису «Нові надходження», де представлені полотна, подаровані музею художниками протягом 2008–2012 років. В експозиції – 19 картин хмельницьких, тернопільських та київських митців, зокрема Олександра Антонюка, Олени Скорупської, Олега Демка, Дмитра Стецька, Анатолія Фурлета, Сергія Гульшані, Анатолія Мельника тощо.

Маючи різну манеру виконання, художники представили ще й різні жанри. Таким чином, відвідавши одну виставку, можна ознайомитися з розмаїттям сучасного українського мистецтва.

«Усі ці картини подаровані художниками після їхніх персональних виставок у нашому музеї. До речі, це вже друга виставка у рамках проекту «Нові надходження». Перша, присвячена графіці, відбулася на початку року», – розповіла директор музею Лариса Чернова.

■ ВХІДНІ КВИТКИ ДОРОЖЧАЮТЬ

Через подорожчання комунальних послуг у столичних музеях подекуди зростають ціни на вхідні квитки. Так, у Музеї імені Івана Гончара вже з 1 липня квитки для дорослих подорожчали з 15 до 30 грн, а для дітей – із 3 до 9 грн. «Це пов'язано з подорожчанням «комуналки», адже частину її ми покриваємо зборами від продажу квитків. Підвищення схвалив Департамент культури КМДА ще в травні», – кажуть у музеї.

«Це була ініціатива музею, – пояснює заступник директора Департаменту культури Євген Бондар. – Ми не заперечуємо. Адже кошти на оплату коїрного музеї отримують із міського бюджету. А в ньому не завжди достатньо грошей, тому всі культурні установи міста тільки за теплопостачання заборгували понад 3 млн. грн».

У деяких музеях не згодні підвищувати вартість квитків. «Зараз не той час, щоб згвинчувати ціни. Ми не будемо цього робити, адже вони у нас і так немаленькі: 30 грн для дорослих і 15 – для дітей», – каже директор Музею Михайла Булгакова Людмила Губіанурі. Таку думку поділяють і в Національному музеї історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр., де вартість квитка для школярів – 1 грн, для студентів – 3, а для дорослих – 15 грн.

На території Національного музею народної архітектури та побуту України в Пирогові зайнялася пам'ятка – старовинна комора площею 22 кв. м. Згорів її дах, пошкоджено вхідні двері, покрились кіптявою стіни. Оскільки це вже не перша пожежа, ми запросили до коментаря генерального директора музею Дмитра Зарубу.

– Це підпал, – переконаний пан Дмитро. – Адже подія сталася о четвертій ранку. Свято Івана Купала тієї ночі завершилося ще о 22.00, і відвідувачі упродовж години розійшлися. Було посилено держохорону працівниками Державна Служба Охорони та Голосіївського районного відділу міліції, пожежна частина Голосіївського району, вартувала й кінна міліція. У нас також є власний загін охорони, добровільна пожежна дружина, члени якої одразу й виявили підпал.

– **І що згоріло?**

– Тільки дах з очерету...

– **А як всередині? Там були цінні речі?..**

– Кілька експонатів: лави, батіжок... Підпал був з боку села Пирогів. Там є маловідомий прохід у паркані – там легко пройти на територію, кинути щось і вийти непоміченим. І це могла зробити лише людина, яка гарно орієнтується у музеї.

– **А з якою метою стався підпал, на вашу думку?**

– Скомпрометувати наш колектив. Продемонструвати,

Підпал чи недогляд?..

що не варто проводити в музеї масові заходи...

– **Кому ж зашкодив ваш авторитет?..**

– Є люди, які б хотіли взяти під контроль цей заклад культури. І охочих дуже багато, є кілька угруповань, які між собою ворогують через це. Ми не знаємо конкретних імен, можемо лише здогадуватися, хто це... На музей постійно надходять скарги, «доброжелателі» не полишають нас поза увагою. Підпал стався після Івана Купала, схожий випадок був торік на Масляну. Тоді постраждала лазня початку ХХ століття.

– **І 2011-го року горіла якась пам'ятка...**

– Стайня. Це ще до мого приходу на посаду директора.

– **Проеціюєте перелічені випадки на якісь інші проблеми?**

– Найпершою нашою проблемою є оформлення земельної ділянки скансену.

дове приміщення, адміністративні будівлі. Без свідцтва на право користування земельною ділянкою нового зразка це заборонено. Тож ми зараз розробили технічну документацію, передаємо її на розгляд Київської міської ради, щоб нам нарешті оформили земельну ділянку.

– Друге проблемне питання – реставрація. За 40 років мало об'єктів реставрувалося. Найважливіше – протікають дахи. Вода потрапляє в приміщення, псує інтер'єр. Для цього потрібні чималі кошти, адже солома чи очерет нині надто цінні матеріали. Їх закупають зараз для ресторанів, бо це дуже модно, тому виробники підняли ціни. А в нас більше 300 архітектурних об'єктів, усе це дахи. А ще комунікації – водогін, каналізація, освітлення, які потребують заміни, бо 40 років пройшло і все морально застаріло...

Розмову вела
Наталія ЗІНЧЕНКО

Унікальний меч Волині

Історичний музей Володимира-Волинського отримав у дар унікальний меч. Наразі фахівці не можуть із абсолютною точністю визначити вік цієї знахідки, бо немає коштів на спеціальний аналіз.

Науковці відносять меч до часів Галицько-Волинського князівства.

Директор Історичного музею Володимир Стемковський каже, що схожого меча ще не знаходили на території Захід-

ної України. Реставратор із Рівного Олександр Войтюк, який і повернув зброю до життя, так само зізнається, що такої рідкісної знахідки він ще не тримав у руках.

Меч знайшов Роман Сенчишак у річці Лузі за кілька кілометрів від села Зимне, котре було зимовою резиденцією князя Володимира. Місцевий поціновувач історії та старовини, який у тій же річці Лузі чи на її берегах знаходив чимало раритетів, сказав, що хоче, аби така річ прикрашала музей рідного міста.

Реставрація меча тривала вісім місяців. Експонат, за словами Володимира Стемковського, дуже добре зберігся, майже не ушкоджен-

ний, проте нашарування кількох сотень років (якщо не тисячі) не так просто зняти. Головне, що меч не має собі аналогів, єдиний у своєму роді. Призначався для бою, а належати міг людині багатій, бо простому міщанину його не придбати. Меч має нестандартну довжину 92 сантиметри, а ріжуче лезо – 87 сантиметрів. Міг виготовлятися й на індивідуальне замовлення.

редактор

Антон ЩЕГЕЛЬСЬКИЙ

Вінничина

ШЛЯХАМИ «РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ»

На Вінниччині пройшло третє Міжнародне свято «Русалка Дністрова», ініційоване Вінницькою письменницькою організацією, підтримане Радою Євроregionу «Дністер», а також українськими громадами Молдови та Придністров'я. Свято було започатковано в позаминулому році в Могилів-Подільському районі і поширилося на Томашпільщину та Ямпільщину.

Приїзд письменників із Тернополя, Львова, Івано-Франківська, а також літераторів із Києва, Хмельницького, Одеси, Вінниці свідчить про широкий резонанс цього заходу, про потребу спілкування митців із різних куточків України та про необхідність наведення мостів із сусідніми країнами. Адже активна участь представників Молдови є запорукою співпраці на теренах духовних. Та найважливіший підсумок у тому, що проект «Русалки Дністрової» відповідає прагненню людей – чути художнє слово, навіть у такій непростий час.

До Вінниці приїхали українські письменники: Степан Пушик, Сергій Пантюк, Євген Безкоровайний, Василь Барна, Марія Людкевич, Леся Тенюх, Галина Тарасюк, Дмитро Шупта, Ірина Зелененька, Людмила Любацька, Ніна Гнатюк, Зоя Красуляк. Ось такий потужний літературний десант на чолі з головою Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України Михайлом Каменюком.

У Ямполі відбулося відкриття свята. З огляду на драматичні події на Сході, центральною темою урочистостей стало вшанування пам'яті загиблих героїв і подяка тим, хто захищає рідну землю. Адже Ямпільщина – прикордонний район. Виступали письменники, фольклорні колективи із сіл. А далі були зустрічі в Ямпільському, Томашпільському, Могилів-Подільському районах, а ще в прикордонних регіонах Молдови і Придністров'я.

Жанна ДМИТРЕНКО

ВІД РЕДАКЦІЇ

Починаючи із цього номера газета буде подавати тематичні сторінки про мистецькі події в регіонах. Нині ми маємо власних кореспондентів лише у Львові та Харкові, а хотіли б отримувати інформацію з кожної області України. Сподіваємося на підтримку небайдужих читачів. Надсилайте публікації про події у ваших містах і селах, про фестивалі та конкурси, а також про роботу клубів і бібліотек.

Жанна ДМИТРЕНКО

Щороку у Зятківцях Гайсинського району на Вінниччині відбувається обласне свято фольклору імені Гната Танцюри, започатковане ще 1985 року. Нині воно проходить під назвою «Тернова хустка – обєріг роду». 26 колективів та виконавців народної пісні з 17 районів області взяли участь у цьому традиційному заході.

Навіть із Донецька приїхали гості, щоб почути й побачити це велелюдне яскраве дійство та й самим поспівати. Може, в це важко повірити, але співали донеччанки в тій же манері, що й наші подільські жінки.

Почалося свято величним прологом «Хустка тернова» у виконанні ансамблю народного танцю «Добродар» Вінницького училища культури і мистецтв імені М. Д. Леонтовича. А далі – народні мелодії, дитячі хоріводи, хореографічні композиції, навіть авторські пісні про ту хустку тернову, що у свідомості українців стала і символом жіночої краси, і оберегом роду, і пам'яткою про маму.

Та найбільше було старовинних народних пісень, виконаних відомими колективами: «Криниченька» та «Рідня» з

Тернова хустка

Гайсинського, «Рогізнячка» із Чечельницького та «Джерело» з Чернівецького районів. З'явилися нові ансамблі, які вперше співали у Зятківцях із Вінницького, Крижопільського, Піщанського, Іллінецького, Тростянецького і Тульчинського районів.

У заході знову взяли участь дитячі колективи. Це й торішні призери – зразковий аматорський фольклорний ансамбль «Зозулята» Гайсинської дитячої музичної школи, і підготовча група фольклорного гурту «Мокоша» Вінницького училища культури і мистецтв імені

М. Д. Леонтовича, а також дитячий фольклорний ансамбль Оратівської дитячої музичної школи та інші.

«Представлення хустки» – так назвали дефіле, на якому дівчата й жінки з різних районів демонстрували, як відповідно до традиції зав'язували і носили хустку.

Перехідний приз імені Гната Танцюри одержав народний аматорський фольклорний колектив «Берегиня» Бирлівського сільського Будинку культури Бершадського району (керівник Юрій Уманський).

Усі колективи-учасники окремі виконавці нагороджені дипломами управління культури і туризму та обласного центру народної творчості.

Уважно роздивившись вироб майстрів народної творчості, пишні подільські короваї, побачивши стільки колективів, почувши так багато народних пісень, наші гості зі Сходу промовляли із жалем: «У нас такого немає... На жаль». А їм відповідали: «Є у нас – буде й у вас. От хай тільки ці тривожні події закінчаться. Ми ж єдина Україна!»

Шевченкова «Світлиця»

У Вінницькому обласному центрі народної творчості презентували спецвипуск альманаху «Світлиця», присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. У виданні – праці письменників, красназців, науковців, а також надбання майстрів народної творчості Подільського краю.

Оглядова стаття Тетяни Цвігун «Шевченко в народному мистецтві», маловідомі сторінки життя Кобзаря від Анатолія Подоліного, наукові пошуки аспіранта Вадима Василенка до осмислення теми «Шевченко і Поділля», враження Жанни Дмитренко про зустріч із праправнучкою Та-

раса Григоровича по лінії Катерини, дослідження Ніни Джус і Юлії Васюк про внесок подолян у музичну Шевченкіану, розповідь актриси Світ-

лани Фицайло про постановку «Назара Стодолі» у Вінницькому муздраттеатрі та багато іншого увійшло до цього оригінального видання.

Кожному з виступаючих хотілося розповісти, чому взявся за цю тему, як радісно було йти шляхом осягнення Великого Поета.

Чудовим прологом до свята стала літературно-музична композиція «Тарасові стовпи», у виконанні Олени Чучко та керівника театру Гайсинського районного Будинку культури та юного актора Максима Незіньковського. Найменша учасниця заходу Софія Васюк співала посвяту Тарасу, а її мама – Юлія Васюк (керівник фольклорного гурту «Мокоша») та юна Евеліна Сентемон – пісні на вірші Кобзаря. Завершили «Молитвою до України» Зої Красуляк, яку виконала автор пісні.

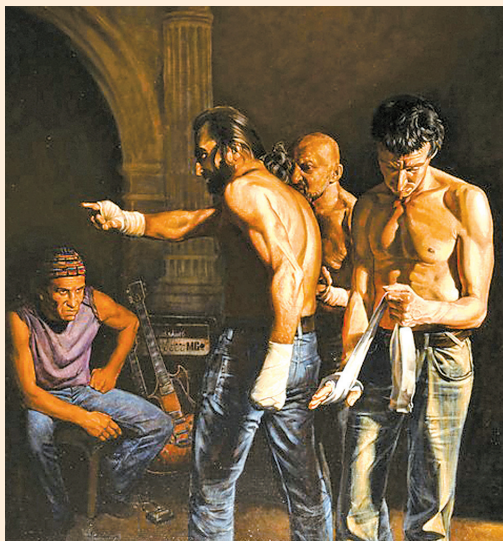
редактор
Світлана СОКОЛОВА

арт-проект

ЕПОС ОЧИМА СУЧАСНИКА

До 11 серпня в арт-центрі «Я Галерея» у Києві – нова серія Євгена Равського «Іліада». Поєднані гомерична епічність, манера малювання Караваджо

та відкритість сучасності до заданих тем. Сцени війни. Місце двобоїв – Вірменська вулиця у Львові, герої – переважно сучасні львівські митці. Дата появи серії «перетнулася» із Революцією гідності. «Лише переілюстровувати “Іліаду” не було сенсу: хотілося показати це нашим часом – відкрити завісу, якими були ті герої», – каже автор.

До 27 липня у столичному Будинку художника – Всеукраїнська виставка-конкурс імені Георгія Якутовича.

До 17 серпня в Музеї «Жовківський замок» у місті Жовква на Львівщині – проект «Цивілізація» на вшанування трагічних подій початку Першої світової війни. «Чим є людська цивілізація – творчим процесом чи ланцюжком жорстоких воєн?» – міркують митці.

ФІЛОСОФІЯ ОБРІВ

Близько 20 робіт представив на виставці «Обрії» в столичній галереї «Світлиця» член Національної спілки художників України, відомий графік і живописець Сергій Грущенко. Твори виконані у різних техніках, зокрема, аквареллю та олійними фарбами.

Полотна відображають любов маляра до природи й людей України. Ось твір із седнівським мотивом (брав участь у семінарах творчих груп у будинку творчості «Седнів», Чернігівщина), враження від Стеблева на Черкащині. Повернення людей із ярмарку водним шляхом, на човні – вже історія (нині на тому місці є місток). Копія портрета Кобзаря, що зберігається в Національному музеї Тараса Шевченка...

Роботи – різних періодів, найстаріша – ще 70-х років ХХ сторіччя. «Весілля в “Софіївці” – із останніх, створена на пленері, приуроченому 50-річчю Черкаської області. Мистецтвознавець Григорій Міщенко в журналі «Українська культура», відмічаючи пластично структуровану образну мову митця, пише: «Незвичайне криється у звичайному» і навпаки, «у звичайному – незвичайне». Цією філософічністю увиразнюється вибір “мотиву” Сергія Грущенка».

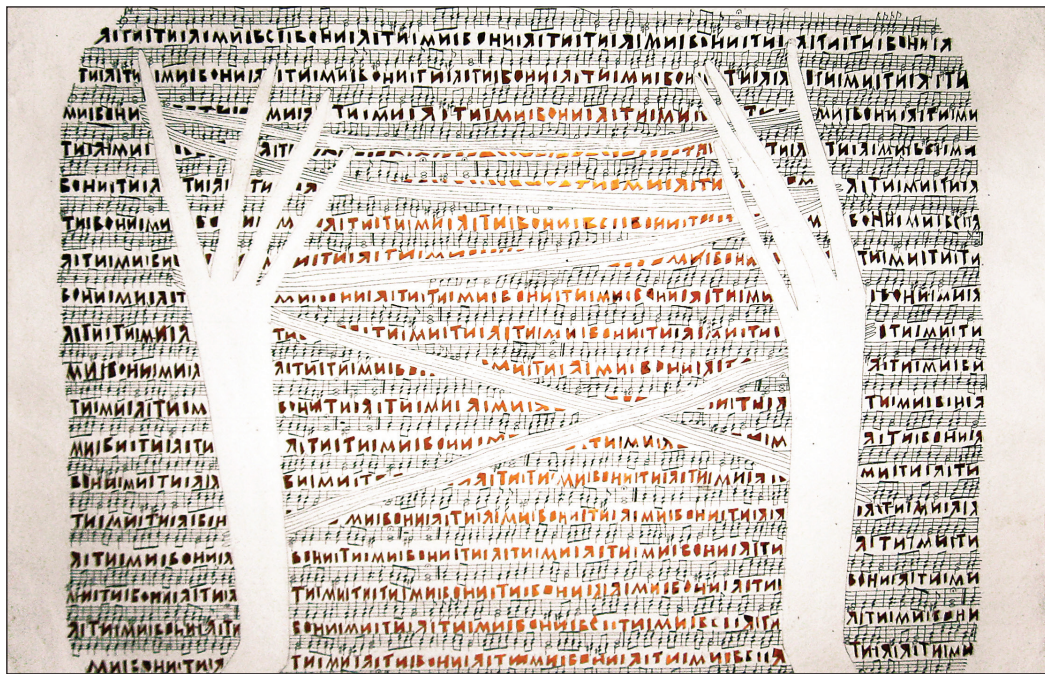
Світлана СОКОЛОВА

Експонати у столичній галереї ART 14 закликають «перекувати мечі на орала».

Білі площини ручно-робленого паперу помережані вирізаними літерами й нотними записами. Вони утворюють спіралі та обрамлюють витончені зображення людських долонь. Придивившись, читаєш: я і ти, ти і я, і ми, і всі...

Міркую: «До щему актуально», і прошу авторку проекту «Музика, яка вийшла за межі» Лідію Борисенко окреслити його концепцію.

«Смисл у переплетенні символічних ліній, – каже вона. – Чорно-білого, інь і янь; музики стосунків людей у ряді

Символіка єдності та аксесуари із шин

дотиків рук; ритмічному чергуванні вирізаних рядків – ти і я, і ми..., що символізують вселюдську єдність. Четверта лінія – українська хорова музика: виписані твори Бортнянського, Сквороди, Леонтовича.

На відкритті експозиції яблуку ніде було впасти, бо твори ще й презентували у вигідному світлі експозиціонери, художники Катерина Борисенко та Гліб Вишеславський. «Збентеженість часу ми передали нерівномірністю освітлення – воно то яскраве, то роботи виринають із тіні», – каже пан

Гліб. Він захоплений доробком пані Лідії: «Це творчий розвиток української витинанки. Комплекс ідей автора, художниці й музиканта, гармонійний, як симфонія: текст поєднується з нотами, руки дружби тягнуться одна до іншої, вселяючи віру в перемогу миру».

«У шрифтових композиціях – переломлення західного концептуалізму в нашому контексті. Нагадування про українські барокові вірші», – доповнює колегу мистецтвознавець Олег Сидор-Гібелінда.

Принагідно: Лідія Борисенко працює у техніці гобелену, ви-

шивки, батику, графіки, писанки, живопису. Член Національної спілки художників України, за плечима – 10 персональних виставок. Твори – у приватних колекціях в Україні, Росії, Німеччині, Великій Британії, Фінляндії, Бельгії, США.

Прихильники нетривіального у захваті від намиста та сумочок Алли Жмайло. «Імпровізувала під ідею Лідії, – повідомляє дизайнер. – Тому й матеріал прикрас – глина, білий папір, із... камінцями і піском! Вони легкі, пустотілі. А сумочки – з автомобільної гуми».

«Алла хоче зробити українське модним. У гіперактуальному прочитуються традиційні архетипи прикрас (і моністо). Це показати б світу!», – каже Наталя Єгорова, керівник арт-проектів журналу. До речі, роботи дизайнерки бачили в Українському музеї Нью-Йорка.

Мантри – заклики до єдності, вироби із матеріалів, асоційованих із Майданом, переконають «перекувати мечі на орала». Повернутися до життя, в якому про драматичні події згадуватимеш, лише побачивши ці художні вироби.

«Ми просто йшли...»

Цитатою з Шевченка названо арт-проект Петра Бевзи та Миколи Журавля. Йдеться про трагічні події українського сьогодення, в яких поет – пророк і натхненник.

Проект організований Фондом культурних ініціатив ArtHuss, ДП «Центр розвитку сучасного мистецтва» за сприяння Мінкультури України. Презентований у квітні-травні 2014 року у Нью-Йорку в Українському інституті Америки, триватиме до 27 липня у Національ-

ному музеї Тараса Шевченка у Києві.

Центральним експозиційним мистецьким об'єктом є арка «Ті, що несуть світло», присвячена Небесній сотні. З одного її боку – живопис Бевзи в акварельному ключі, з іншого – більш важка манера письма Журавля. На склепінні – написи імен загиблих.

Простір виставки дихає концептуально виваженостю світлого й темного, легкого сонячного світла у пана Петра та його місячного відблиску в металевих вставках по живописному полю робіт

пана Миколи. Цей принцип підтримується іншими складовими експозиції – бюстами

Шевченка в мармурі: білому при вході (скульптор Володимир Беклемішев, 1899 р.) та чорному в закуліссі. Останній дивиться на двох мадонн навпроти, жінок «із дитяточком малим» (диптих «Жіноче щастя»). Для Кобзаря така жінка була святою.

Вражає невеличкий портрет Шевченка у виконанні Журавля «Лицар слова». Погляд Пророка, зустрічаючи гостей у сліпучо білому просторі, переконує у ширості інших художніх самовиявів малярів.

Валентина ГРИЦУК

редактор
Алла ЧЕРДИНЦЕВА

сучасне мистецтво

■ ART-ПІНЧУК РОЗДАЄ ПРИЗИ

PinchukArtCentre оголосив імена 21 художника, яких номіновано на премію Future Generation Art Prize 2014. Міжнародне журі вибрало 20 учасників шорт-листа з понад 5500 заявок, отриманих

від молодих митців із 148 країн. Двадцять першим номінантом згідно з регламентом конкурсу стала Жанна Кадирова — володарка головної премії PinchukArtCentre 2013.

Виставка 21 учасника шорт-листа премії Future Generation Art Prize 2014 відкриється в PinchukArtCentre 25 жовтня 2014 року.

■ НА СОШЕНКА, 33

Легендарні художні майстерні на вулиці Сошенка вперше відкрили свої двері для відвідувачів. Під час акції «На Сошенка» всі охочі абсолютно безкоштовно взяли участь у творчих воркшопах для дітей та дорослих, прогулялися садом (і навіть випили разом там чаю!) та пройшлися з екскурсією старим будинком. У рамках події відкрили й виставку про Сошенка, 33 зібраних із особистих архівів, старих світлин та раритетних картин, створених тут від 1960-х років. Будівля на Сошенка, 33 — культове в художній спільноті місце. Двоповерхова вілла, в якій і сьогодні працюють аспіранти київської академії, була

спроектована 1949 року як генеральська дача. Одразу після завершення будівництва вона перейшла у власність Академії мистецтв СРСР, а згодом її було передано Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури. У різні часи тут працювали кращі українські художники, серед яких Михайло Вайнштейн, Сергій Григор'єв, Михайло Деревус, Олександр Дубовик, Володимир Іванов-Ахметов та інші. 2012-го стало відомо, що замість майстерень має постати житловий комплекс. Але після галасу, що зчинився, тільки-но мистецька спільнота дізналася про наміри забудовників, процес зупинився. Маємо сподівання — назавжди.

Час і доля Анатолія Сумара

Алла ЧЕРДИНЦЕВА

У Національному художньому музеї України відкрилася масштабна персональна виставка художника-шістдесятника Анатолія Сумара.

Не можна сказати, що музей першим «відкрив» ще одного досі не визнаного генія українського мистецтва. Адже й до цього часу проходили його виставки. На знак чого організаторам-кураторам, мистецтвознавцям Галині Скляренко та Олексієві Титаренку, під час відкриття вручили по свіжовиданому альбому, впорядкованому автором нинішньої експозиції Валерієм Сахаруком.

Цей проект можна вважати остаточним визнанням місця і ролі митця в історії вітчизняного мистецтва ХХ століття.

Експозиція і справді варта масштабів таланту покійного вже, на жаль, — він помер у 2006 році — Анатолія Сумара. «Автори досліджень, присвячених українському мистецтву 1960-х, нерідко зараховують творчість Сумара до категорії абстрактного мистецтва, забуваючи, що героями його полотен були люди з найближчого оточення, предмети, які наповнювали кімна-

ту, краєвид із вікна, саме вікно, — зазначає Валерій Сахарук у своїй специфікації до виставки. — Вирішальний вплив на формування стилю мало модерне європейське мистецтво, яке він міг бачити в музеях Москви та Ленінграда, зокрема творчість Пабло Пікассо».

За любов до такого не «соцреалістичного» мистецтва після однієї-єдиної виставки, яка тривала 26 – 27 квітня 1962 року в столичному Будинку архітекторів, сам перший секретар ЦК КПУ Микола Підгорний звинуватив ще молодого художника у «фор-

малізмі». У тій промові, надрукованій, до речі, газетою «Радянська культура» (попередницею «Культури і життя») 11 квітня 1963 року, «всім, що вороже духові радянського народу» він назвав Івана Драча, Саву Голованівського, Віктора Некрасова – та «початківця» Сумара.

Опісля того випадку художник на десятиліття припинив заняття живописом. Утім, запам'ятався ще й власними експериментами у царині «кольоромузики». Із 1982 року створював книжки для видавництва «Веселка» і «Радянський письменник». У 1990-му символом «програмної» виставки «Три покоління радянського живопису» стала картина Сумара «Вікно з кактусами». З того часу саме його ім'я мистецтвознавці сприймають, як легенду.

Відтепер про нього дізнається «широка публіка». Адже на «персоналці» у художньому музеї представлено чи не всі роботи майстра, які, на щастя, зберегла його родина. Зокрема, це й дослідницький цикл «Колір та музика», написаний «за мотивами» філософії кольору композитора Скрябіна, картини, створені «до» рокового для митця 1963-го та після 1989 року.

Присвята меценатові

У Київському національному музеї російського мистецтва пройшла виставка живопису і скульптури «Присвячення Діотімі». На жаль, вона стала своєрідним «меморіалом» своєму натхненнику, меценату Володимирі Дроздовському, який нещодавно помер у віці 42 років.

Діотіма — одна з головних діючих осіб діалогу «Пір» — одного з центральних у творчій спадщині Платона. Символічно, що саме згадка про навколишній світ як печеру, де бачимо лише тіні замість справжніх речей (на відміну від «справжнього» божественного світу), стала «меморією» по меценату Володимирі Дроздовському.

До речі, перша виставка з циклу, за участю тих самих митців, Євгена Мухойда, Альберта Джаббарова, Ігоря Галана,

Миколи Сологуба, скульптора Олексія Владимірова, проходила у березні ц.р. у ЦСМ М17 – а наступні бізнесмен

Дмитро Долгов, як він розповів, уже сам планує повезти по Україні та навіть до Італії.

«Ідея підтримки саме цих художників належить Володимирі Дроздовському, мому партнерові і друту, якого нещодавно раптово не стало. 25 років тому він подружився з художниками, які першими почали працювати в галереях і майстернях на Андріївському узвозі: з Євгеном Мухойдом, Миколою Сологубом. Із того часу захоплення живописом було для нього невід'ємною частиною життя. Він сформував чудову колекцію і завжди підтримував художників. Разом ми запланували серію виставок п'яти митців. Наступна відбудеться вже восени», — зазначив пан Долгов.

Ганна ПАРОВАТКІНА

редактор
Людмила ЧЕЧЕЛЬ

КНИГОЗБІРНЯ

Феномен у центрі Європи

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

■ КИЇВ

«НАМАЛЬОВАНІ ЛЮДИ». Саме таку назву матиме новий роман письменниці Міли Іванцової.

– Писати почала ще восени, – ділиться авторка. – Але під час подій на Майдані було не до того. Писання – енергозатратний процес. Коли немає сил та енергії, працювати не можеш. У мене був саме такий стан. Наприкінці весни повернулася до роману. Ще до революції на Майдані мала в голові концепцію твору. Але те, що трапилося у країні, все перевернуло. Назва залишилася, але зміст змінився. Та це не буде книга лише про Майдан. Головні герої нового роману – художники, які впливають на долі людей, яких малюють.

■ ЛЬВІВ

У Львові, на розі вулиць Шопена та Гребінки, відкрили інформаційні таблички про польського піаніста, композитора та українського письменника, які були сучасниками Тараса Шевченка.

Установили їх у рамках проекту «Людина епохи Шевченка», який ініціювало управління культури Львівської міської ради до відзначення 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка.

Євген Гребінка

Yevhen Hrebinka
(1812-1848)

Євген Гребінка - український поет, прозаїк, автор численних байок. Брав безпосередню участь у викупі Шевченка з кріпацької неволі. Особлива заслуга Гребінки в тому, що в 1840 р. з його допомогою побачив світ «Кобзар» Шевченка. Впродовж 1830-х – початку 1840-х років Є. Гребінка, разом із Г. Кайкою-Осн'яненком, М. Костомаровим, А. Метлинським, М. Шашкевичем, був ключовою постаттю українського національного відродження.

Yevhen Hrebinka - ukrainian poet and author of numerous fables. He was directly participating in the buying out of Shevch from servitude. His great merit is to assist in release of Shevchenko's most famous literary - the collection of poems entitled „Kobzar”. D the 1830's - early 1840's Hrebinka was a key in Ukrainian national revival together G. Kvitka - Osnovyanyenko, M. Kostomarov, Metlinsky and M. Shashkevych.

Людина епохи Шевченка

Shevchenko's Contemporary

КИЇВСТАР

REAL

LVIV

Tourist information center

«Мета нашої акції, – зазначила заступник начальника управління культури Ірина Магдиш, – акцентувати увагу львів'ян і гостей нашого міста на тому, що у Львові є багато вулиць, названих іменами людей, котрі були сучасниками Шевченка. Дуже часто це дивує мешканців, тому що ми рідко пов'язуємо імена Шопена та Шевченка, а насправді це люди, які жили в один час, в один історичний період».

На табличках розміщено QR-код та інформацію українською та англійською мовами.

■ ПОЛЬЩА

Міністерство культури Польщі оголосило про старт Національної програми з розвитку читання, пише «Барабука». Як повідомив міністр культури Богдан Здрозевський, у 2014–2020 рр. уряд виділить на реалізацію програми один мільярд злотих. Кошти підуть на модернізацію бібліотек, підвищення кваліфікації бібліотекарів, отримання авторських прав.

У сусідній для України Польщі зараз нараховують 11 % фактичних читачів, тобто тих, хто за рік прочитав понад шість книжок.

Любов до книжки в маленькій людині виховують удома, тоді як у дорослих звичка читати напряму пов'язана з рівнем освіти. Згідно з останніми дослідженнями, в Національній бібліотеці Польщі не читають лише 17 % дітей, чії батьки мають вищу освіту.

Василь ТАРЧИНЕЦЬ

У столичному видавництві «Український пріоритет» вийшла книга «Армагеддон на Майдані». Автор Василь Базів – знаний в Україні та за її межами письменник, політик, дипломат, учений, візіонер.

Відомий як автор культового роману «Хрест» – першого в історії української літератури твору, виданого у 2014 році в англійському перекладі у США. Автор інтелектуального трилера у двох томах «Сага про космологічну долю людства. Кінець світу: до і після». Автор легендар-

ного документального фільму «Кримінальна окупація». Учасник Всесвітнього конгресу провідних інтелектуалів планети «Глобальне майбутнє-2045», що відбувся у 2013 році у Лінкольн-центрі в Нью-Йорку і став вершинною планетарною подією на старті тисячоліття. Має найвищий дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посла. Професор Міжнародного університету «Україна».

Письменник вже презентував роман у столичній книгарні «Є» та Національному музеї літератури України.

– Роман-реквієм «Армагеддон на Майдані», в основі якого реальні події, герої і нелюди, – перше художнє вербальне полотно про галактичні за своїм масштабом події в Україні, що увійшли

у всесвітню історію під священною та магичною смислоформою – МАЙДАН, – говорить письменник, директор видавництва «Український пріоритет» Володимир Шовкошитний. – В апокаліптичному вимірі на авансцені ХХІ століття, якою став Майдан посеред сакрального для усієї планети Києва, орудують у живій людській плоті ангели і демони у транскрипції третього тисячоліття.

Прототипом головного героя став активіст Євромайдану Юрій Вербицький, викрадений 21 січня і вбитий після катувань.

– Юрій Вербицький став першою жертвою режиму Януковича. Він помер мученицькою смертю в мирний час і в мирній країні. Це стало шоком для суспільної свідомості і для мене також. Юрій – мій земляк. Тіло знайшли в тому місці, де я часто буваю. Його смерть важко переживав. У стані збудження зрозумів, що не можу не написати книгу. Довго обдумував і виношував її, написав швидко. Думки накривали, навіть записувати не встигав. Уже в березні роман закінчив, – розповів Василь Базів.

– Як і більшість українців, я ходила на Майдан. Найбільше турбувало питання, для чого був цей Майдан, для чого там повбивали людей і чого ми досягли? У цій книзі знайшла відповіді на свої запитання, – сказала головний редактор видавництва Лілія Максименко.

До автора за автографом стоїть черга, якої я не бачила вже давно.

Правдиві історії Майдану

Ця книжка – блог-щоденник з Інтернету, який автор розпочала писати під час Євромайдану. Журналістка Крістіна Бердинських, після повернення з двомісячної командировки в медичних волонтерів, написала першу історію про них на своїй сторінці у соціальній мережі.

Коли на Банковій пішов газ, ці хлопці побігли надавати швидку допомогу. Автор щодня зустрічала на Майдані таких прекрасних людей, як ці медики.

Скромних і водночас упертих і відчайдушних, із різним рівнем доходів та освіти. Хтось із Заходу України, хтось зі Сходу. Чомусь мас-медіа звертали менше уваги на звичайних людей, а саме вони були енергією та духом цих подій. Тому 20 грудня Крістіна створила Facebook-сторінку «Єлюди-maidaners», де почала публікувати історії про майданівців та їхні фото, зроблені камерою мобільного телефону. Вона розмовляла із заможними бізнесменами, які постачали на Майдан дрова й шини, із будівельниками, студентами, волонтерами, коорди-

наторами гарячих ліній, із тими, хто працює на кухнях, живе у наметах, художниками, музикантами, культурними діячами. У січні-лютому сотні волонтерів перекладали ці розповіді на 17 мов. Українці хотіли, щоби світ дізнався, хто насправді стоїть на Майдані. У щоденнику «Єлюди» є записи про смерть і поранення, біль і сум, але також про взаємодопомогу, силу й мужність, натхнення й любов.

Книжка «Єлюди. Теплі історії з Майдану» побачила світ у видавництві «Брайт Букс».

Христина ЛОЦМАН

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

ПОДІЇ

■ ХАРКІВ

У харківському нічному клубі «Жара» відбувся благодійний концерт на підтримку спецбатальйону «Азов» – «Східне братерство». Про це на своїй сторінці у Facebook повідомив преспредставник цього добровольчого підрозділу МВС Ігор Мосійчук.

Зокрема, участь у концерті взяли українські музиканти, які грають «важку» рок-музику Nokturnal Mortum, Last Page, Khors, Elderblood, Twilightfall, КПП, LIMITED MUTANTER; також брали участь українські поети – учасники проекту «Голос крові».

«Сім годин поспіль до пізньої ночі проходив концерт “важкої” музики в клубі “Жара”, у парку Артема. Захід гармонійно поєднав сучасну українську націоналістичну поезію та патріотичну музику харківських культових гуртів», – зазначив Мосійчук.

Також він повідомив, що завдяки активному поширенню інформації про концерт у соціальних мережах, відвідувачів заходу зібралось близько півтори сотні. Усі виручені за квитки кошти пішли на забезпечення бійців батальйону «Азов», які зараз відновлюють конституційний лад на півдні Донецької області.

■ КИЇВ

Минулої суботи в Київському парку відпочинку та культури «Гідропарк», на території танцювального майданчика «Життєлюб», відбувся перший фестиваль вихідного дня «Молодості присвячується». Організатор заходу – благодійна організація «Міжнародний благодійний фонд Гарних справ» за підтримки Міністерства культури України.

Дідусі, бабусі, власне, ті, хто молодий душею і серцем, сходилися до майданчика. Стрілки годинника ніби враз «відмотали» час на півгодини назад. Під звуки танго, фокстроту, вальсу кружляли у танку, мов молоді, люди похилого віку. За солодкими частуваннями, улюбленими тістечками з чаєм та кавою їм було що згадати.

– Любов до життя, сім'ї, дітей, віра в Бога та природний оптимізм – це саме ті принципи, на яких ґрунтується наша робота, – розповідає Наталія Колісник, президент Міжнародного благодійного фонду Гарних справ. – Пенсіонери згадують свою молодість, а молодше покоління познайомиться з реаліями давно минулих днів. Адже старше покоління – це ми в майбутньому.

На головному майданчику на гостей чекала святкова програма: концерт українських виконавців з хітами 60–70-х років.

Аліна ОНОПА

Дев'ятирічній Анастасії Багінській із Білої Церкви, що на Київщині, вручили Гран-прі XII Міжнародного дитячого музичного конкурсу «Вітебськ-2014» на XXIII Міжнародному фестивалі мистецтв «Слов'янський базар». Анастасія отримала \$ 5 тис.

«Це моя друга перемога на міжнародному конкурсі, – говорить дівчинка. – На “Слов'янському базарі” дуже сподобалося. Тут познайомилася з багатьма дітьми, спілкуватися з якими буду і після конкурсу».

Анастасія співає з чотирьох років. На початку 2014-го озвучила доньку Ноя в однойменному фільмі американського режисера Даррена Аро-

нофскі. На конкурсі виконала пісні «Японія» і «Три поради». «Третій клас закінчила на “відмінно”, – розповідає Настя. – Тричі на тиждень займаюся танцями і вокалом. Окрім музики, люблю коней. Катаюся верхи з 5 років. Виграні гроші вкладу в освіту. Восени хочу записатися на хор, плавання та сольфеджіо. Мрію стати актрисою».

Привітав із перемогою дівчинку міністр культури України Євген Нищук. «Кожна перемога та високе місце у міжнародних конкурсах українських артистів – як дорослих, так і найменших, – привід для великої гордості, – сказав пан Нищук. – Попри усі складнощі, які постали нині перед Україною, держава буде докласти зусиль, аби створити

всі умови для розвитку та популяризації таких талантів».

Не залишився без призу й інший представник України на конкурсі – 11-річний Андрій Бойко, який посів друге місце. Хлопчик брав участь у телешоу «Голос. Діти», де дійшов до півфіналу.

Перше місце присудили білорусці Зінаїді Купріянович, друге місце Андрій Бойко розділив із Лізою Шавгулідзе з Грузії, третє посів представник Вірменії – Міка. Усього в конкурсі взяли участь 21 вокаліст із 18 країн світу.

Виступи маленьких артистів оцінювало міжнародне журі на чолі із заслуженою артисткою Білорусі Іриною Дорофєєвою.

Другу премію на «Слов'янському базарі» здобула 19-річна українка Вероніка Дорош. Наша співачка за підсумками двох фінальних днів набрала 177 балів.

«Країна мрій» 11 років поспіль

Цьогорічна територія Міжнародного фестивалю «Країна мрій», який вже 11 років поспіль збирає духовний люд з усіх куточків України та світу, мала фантастичні масштаби. Перебралися мрійники зі столичного Співочого поля в паркову зону Феюфанія, що в передмісті Києва.

«Країна мрій» стала проявом патріотичних настроїв та спілкування з друзями, які приїхали з Індії, Білорусі, Великобританії, Японії, Сербії, Польщі,

Нігеру, Австралії, Франції та інших країн, і нагодою відчувти не лише гостинність українців, але й показати свою майстерність.

Тут вперше було презентовано Краудфандингову платформу «Країна мрій разом», де кожен мав право стати офіційним мрійником і долучитися до створення та організації міжнародного фесту. Вісім музичних сцен згуртували навколо себе поціновувачів національного одягу, різних жанрів і стилів мистецтва не лише музичного, але й рукодільного.

Головна сцена – Театр кабаре. Не менш цікавими були: обрядова, фольклорна, кобзарська, етно-лаундж, майстерня танців, дитяча галявина, етно-фешн, козацькі розваги, українсько-японський центр, літературна сцена та масштабна алея майстрів, на якій наші колеги з видавництва активно рекламували продукцію Національного газетно-журнального видавництва.

І всі ці майданчики автономно, не заважаючи одне одному, демонстрували гостям таланти учасників заходу. Відбувся і благодійний аукціон, на якому були представлені фрагменти дизайнерської колекції Олега Скрипки. (На отримані кошти

музикант планує придбати необхідну амуніцію для Нацгвардії та учасників АТО.)

Особлива увага була прикута до митців, які представили Крим. Вироби майстра Руслема Скибіна користувалися неабияким попитом у всіх мрійників, а кримськотатарська сцена жила не лише танцями та піснями, але й дуже цікавими майстер-класами.

За підтримку кримськотатарського народу і я отримала на прес-конференції найдорожчий приз від Олега Скрипки та спонсора фестивалю «Львівське пиво». Не вживаючи спиртного, подякувала і подарувала ящик напою колегам.

На літературній сцені гостей два дні поспіль розважали брати Капранови, Олександр Ірванець. Смійні вірші читала чарівна мавка Келя Лукеренко та «відкриття року» пересмішник Юрко Космина. Поностальгувала під виступ «Зе Вій», потанцювала... і, звичайно, побігла до Театру кабаре на виступ «лагідного» українізатора Ореста Лютого та «помірно офранцуженого» Олега Скрипки. Разом із ними та міністром культури Євгеном Нищуком «народний хор мрійників» виконав Гімн України, згадали Героїв...

Леся САМІЙЛЕНКО

Мінкультури: документи

ОГОЛОШЕННЯ

про проведення Міністерством культури України конкурсного відбору виконавців державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних, наукових кадрів та підвищення кваліфікації у 2014 році з числа вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Мінкультури

Відповідно до Закону України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів», Порядку розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2013 р. № 363, Міністерство культури України оголошує **конкурсний відбір вико-**

навців державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних, наукових кадрів та підвищення кваліфікації з числа вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Мінкультури в обсязі, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 червня 2014 р. № 212 «Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для державних потреб у 2014 році» (обсяги державного замовлення додаються).

Для участі в конкурсі на підготовку фахівців, науково-педагогічних, наукових кадрів та підвищення кваліфікації вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Мінкультури, подають документи згідно з переліком:

- заявка вищого навчального закладу, що належить до сфери управління Мінкультури, для участі у відборі виконавців державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних, наукових кадрів та підвищення кваліфікації за зразком;

- довідка про діяльність учасника конкурсного відбору;

- копії документів щодо підготовки:

- 1) наукових і науково-педагогічних кадрів: наказ МОН України про відкриття наукової спеціальності в аспірантурі, докторантурі навчального закладу;

- 2) фахівців, підвищення кваліфікації: копії ліцензії(ій) на право надання освітніх послуг за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, сертифіката про акредитацію навчального закладу, сертифіката про акредитацію напряму підготовки (спеціальності), свідоцтва про атестацію;

- копія довідки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ);

- проектні показники обсягу прийому та випуску за державним замовленням кожного учасника конкурсного відбору;

- копії експертних висновків експертних комісій при акредитаційній комісії щодо кадрового забезпечення підготовки фахівців заявлених напрямів навчання (спеціальностей), матеріально-технічної бази, навчально-методичного забезпечення, інформаційного забез-

печення тощо за заявленими напрямами (спеціальностями) підготовки;

- копії договорів (угод), що укладені між учасником конкурсного відбору та підприємствами, установами, організаціями – замовниками кадрів.

Конкурсні пропозиції, що надійшли після встановленого в оголошенні строку, або конкурсні пропозиції, що містять документи, які не відповідають вимогам до їх номенклатури та обсягу, визначених в оголошенні про проведення конкурсного відбору, повертаються без розгляду незалежно від причини їх запізнення та некомплектності.

Основними критеріями відбору виконавців державного замовлення є:

- наявність ліцензії на право надання освітніх послуг за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, сертифіката про акредитацію навчального закладу, сертифіката про акредитацію напряму підготовки (спеціальності), свідоцтва про атестацію, документа, що підтверджує підготовку аспірантів, докторантів за відповідною науковою спеціальністю;

- висновки експертної комісії та експертної ради при акредитаційній комісії МОН України, зокрема щодо рівня кадрового забезпечення підготовки фахівців заявлених напрямів підготовки (спеціальностей), матеріально-технічної бази, навчально-методичного та інформаційного забезпечення учасника конкурсу;

- погодження проектних показників обсягу державного замовлення.

Документи приймаються **до 15 липня 2014 р. у відділі навчальних закладів та науки Департаменту мистецтв та навчальних закладів Міністерства культури України (к. 321).**

Інформацію про надання роз'яснень із питань проведення конкурсу, конкурсну документацію можна отримати за адресою: 01601, м. Київ, вул. І. Франка, 19; Кузіна Ганна Борисівна – головний спеціаліст відділу навчальних закладів та науки Департаменту мистецтв та навчальних закладів Мінкультури, кабінет 321, тел. 235–23–94.

ОГОЛОШЕННЯ

Міністерство культури України продовжує підбір фахівців на посаду художнього керівника Одеського національного академічного театру опери та балету.

Фахівцям у сфері музично-театрального мистецтва подати до 1 серпня 2014 року розгорнуте резюме із зазначенням:

- освіти, підвищення кваліфікації, присвоєння вченого звання та присудження наукового ступеня (за наявності);

- досвіду роботи у сфері культури (зокрема театральної діяльності), особистих досягнень, досвіду участі в

мистецьких проектах із зазначенням їхніх результатів та особистого внеску;

- концепції розвитку творчої діяльності театру (у довільній формі).

Фахівці можуть подавати додаткову інформацію стосовно своєї освіти, досвіду роботи, професійного рівня і репутації (характеристики, рекомендації, наукові публікації тощо).

Документи приймаються на адресу:

**Міністерство культури України.
Департамент мистецтв та навчальних закладів.
Вул. І. Франка, 19
м. Київ, 01061.**

ОГОЛОШЕННЯ

У зв'язку з утратою (викраденням) гербової печаті Державного підприємства «Національний палац мистецтв “Україна”», просимо вважати її недійсною.

В.о. Генерального директора художнього керівника Державного підприємства «Національний палац мистецтв “Україна” Недзельський Р. С.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Відповідно до наказу Міністерства від 03.07.2014 року № 391/0/17-14 «Про визначення кандидатури на посаду генерального директора Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» продовжує підбір фахівців у сфері охорони спадщини, культурних цінностей та музейної справи відповідного професійного спрямування та досвідом роботи у сфері охорони культурної спадщини, культурних цінностей та музейної справи для визначення кандидатури на посаду генерального директора Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав».

Кваліфікаційні вимоги: повна вища освіта (магістр, спеціаліст). Стаж роботи на керівних посадах у сфері охорони культурної спадщини та культурних цінностей або музейної справи не менше 3-х років.

Повинен знати: чинне законодавство в галузі культури, постанови та рішення Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України, органів місцевого самоврядування, що регламентують діяльність у сфері охорони культурної спадщини та культурних цінностей та музейної справи; сучасні методи господарювання й управління; порядок обміну і зберігання музейних фондів, форми й методи проведення науково-дослідної, експозиційно-виставкової роботи, методичної, реставраційної і видавничої роботи заповідника; передовий досвід роботи вітчизняних та світових музеїв і заповідників; основи трудового законодавства; правила й норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Завдання та обов'язки генерального директора заповідника. Визначає, формулює, планує, здійснює і координує всі види діяльності заповідника. Організовує роботу й ефективну взаємодію виробничих одиниць, відділів та інших структурних підрозділів закладу, що спрямовані на вивчення, збереження та використання пам'яток матеріальної та духовної культури, залучення громадян до надбань націо-

нальної і світової історико-культурної спадщини. Відповідно до профілю заповідника організовує вивчення і пропаганду історичної, культурної і літературної спадщини, природничо-наукових знань, кращих культурних цінностей вітчизняного та світового мистецтва. Забезпечує проведення масової науково-освітньої роботи, що сприяє підвищенню світового рівня та культури відвідувачів, формуванню естетичних поглядів. Організовує у встановленому порядку наукові зв'язки, обмін виставками із вітчизняними й зарубіжними музеями та заповідниками. Забезпечує комплектування фондів заповідника, їх вивчення і популяризацію. Формує облік наявності й руху музейних фондів заповідника, їх розміщення у спеціально обладнаних фондосховищах, а також проведення необхідних реставраційних робіт. Забезпечує ефективне використання і зберігання закріпленого за заповідником майна. Діє від імені заповідника. Представляє його інтереси в державних, кооперативних, комерційних підприємствах і установах, громадських організаціях, судових і арбітражних органах. Користується правом розпорядження коштами. У

межах своєї компетенції видає накази та інші акти, дає вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів та працівників. Укладає договори та контракти. Визначає загальну чисельність працівників, структуру та штати, посадові обов'язки та посадові оклади (тарифні ставки) працівників. Забезпечує контроль щодо морального та матеріального стимулювання працівників, накладає дисциплінарні стягнення. Вживає заходів щодо забезпечення закладу кваліфікованими кадрами, найкращого використання знань та досвіду працівників, створення безпечних і сприятливих умов праці. Вирішує всі питання в межах наданих йому прав, доручає виконання окремих організаційно-господарських функцій іншим посадовим особам: заступникам директора, керівникам функціональних підрозділів заповідника. Забезпечує дотримання законності, активне використання правових засобів удосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни та обліку.

Претендент повинен надати:

- копію паспорта, копію диплома про освіту, копії документів про присвоєння наукового ступеня або вченого звання (за наявності), копію трудової книжки;

- резюме з обов'язковим зазначенням: досвіду роботи в сфері охорони культурної спадщини та культурних цінностей, особистих досягнень, досвіду участі в музейних проектах із зазначенням їх результатів та особистого внеску;

- рекомендаційні листи від представників спільноти у галузі охорони культурної спадщини та культурних цінностей або музейної справи;

- концепцію розвитку заповідника на 5 років, за формулою 1–3–5 роки із зазначенням очікуваних результатів. 1 рік – щомісячний план, 2–3 роки щоквартальний план, 4–5 роки – план по півріччях із зазначенням очікуваних результатів та її обґрунтування.

Претендент має бути громадянином України.

Після визначення кандидатури на посаду генерального директора Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», укладення трудового договору планується на середньостроковий перспективу.

Документи від претендентів на посаду приймаються до 1 серпня 2014 року: 01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 20, кім. 16. тел.: 254–29–49, 234–39–93.

МІНКУЛЬТУРИ: ДОКУМЕНТИ

Із метою збереження культурних пам'яток Мінкультури взяло участь у розробці нового Генплану розвитку м. Києва

Міністерство культури України поділяє стурбованість громадськості щодо стану збереженості деяких об'єктів історичної забудови м. Києва і, зокрема, розташованих у Подільському районі в безпосередній близькості до Контрактової площі.

Із метою мінімізації негативних наслідків будівельної діяльності та приведення їх у відповідність до вимог законодавства у сфері охорони пам'яток і об'єктів культурної спадщини структурні підрозділи Мінкультури взяли активну участь у розробленні нового Генерального плану розвитку міста Києва. На сьогодні проект отримав відповідні зауваження служби Державної експертизи України. Після внесення необхідних поправок матеріали Генерального плану будуть подані на розгляд та затвердження Київською міською радою.

Стосовно конкретних об'єктів, згаданих учасником сюжету, архітектором Г. Духовичим, Міністерство повідомляє наступне:

Щодо Гостинного двору

Протягом 1983–1990 років будівлю Гостинного двору, розташованого на Контрактовій площі, було повністю перебудовано. Перед початком робіт із перебудови виконані необхідні інженерно-технічні дослідження і встановлено, що технічний стан будівлі вкрай незадовільний – всі конструктивні елементи виявилися непридатними до експлуатації. Тому старі (автентичні) стіни та фундаменти старого Гостинного двору були повністю розібрані та внаслідок цих дій пам'ятка архітектури була повністю втрачена.

Відтак на місці старої одноповерхової будівлі було споруджено абсолютно нову, двоповерхову, яка отримала зовсім інший вигляд ніж та, яка в 1979 році була визнана пам'яткою архітектури.

Одночасно за поданням Головного управління охорони культурної спадщини Київської міської державної адміністрації, за результатами розгляду підготовленої ним облікової документації, наказом Міністерства культури України від 21.12.2012 № 1566 комплекс споруд Контрактової площі в м. Києві занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятку містобудування та архітектури місцевого значення (охоронний номер 917-Кв) та рекомендовано до занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України за категорією національного значення.

У цій обліковій документації серед об'єктів, які входять до складу комплексу споруд Контрактової площі, зазначено і споруду Гостинного двору, що надало будівлі певного пам'яткоохоронного статусу як складової комплексної пам'ятки культурної спадщини місцевого значення.

Звертаємо увагу, що Київський апеляційний адміністративний суд визнав незаконним рішення Київради від 20.09.2012 № 137/8421 про виді-

лення компанії ПАТ «Укрреставрація» землі під Гостинним двором.

Щодо будинку на розі вулиць Верхній Вал та Костянтинівська

Будинок будівництва 1893 року за проектом архітектора М. Казанського на розі Верхнього Валу та вул. Костянтинівської, який формує ріг кварталу, є щойно виявленим об'єктом культурної спадщини архітектури та містобудування (наказ Головного управління охорони культурної спадщини Київської міської державної адміністрації від 25.06.2011 № 10/38-11). Відповідно до норм Закону України «Про охорону культурної спадщини» забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження належить до повноважень органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Згідно з наведеною у присвяченому м. Києву томі енциклопедичного видання «Звід пам'яток і с-

торії та культури України» інформації, вирішення фасаду та інтер'єрів першого поверху будівлі змінено під час пізніших перебудов.

При цьому необхідно зазначити, що місто є комплексним організмом, який перманентно еволюціонує з урахуванням потреб населення, відповідно до його концентрації у зв'язку з діловою активністю й наявністю транспортної та інженерної інфраструктури, а також під дією інших численних факторів. Зазначена еволюція об'єктивно неможлива без змін характеру звичної забудови, які іноді можуть викликати певний суспільний резонанс. Схожа ситуація виникає, наприклад, під час будівельного буму в Києві кінця XIX – початку XX ст., коли зміна характеру забудови міських районів, пов'язана з масовим зведенням так званих прибуткових будинків на місці традиційних садиб викликала відчутну негативну реакцію в тогочасній київській громаді.

Прес-служба

Міністерства культури України

Незабаром буде оголошено всеукраїнський конкурс на кращий ескіз знака ордена Героїв Небесної Сотні

1 липня 2014 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про державні нагороди України». Пунктом 2 Статті 2 Прикін-

цевих положень зазначеного Закону України Кабінету Міністрів визначено завдання внести до 1 серпня 2014 року на затвердження Президентіві України проект Статуту ордена Героїв Небесної Сотні.

Очікується, що цей Закон буде підписано Президентом України ближчим часом.

Після набуття законом чинності Міністерством культури України буде оголошено всеукраїнський конкурс на кращий ескіз знака ордена Героїв Небесної Сотні.

Ураховуючи стислий строк виконання завдання, встановленого зазначеним Законом, радимо усім заінтересованим особам розпочати відповідну підготовку.

Оголошення про початок конкурсу буде оприлюднено в засобах масової інформації та на офіційному сайті Міністерства культури України.

Вимоги до знака ордена:

– знак ордена не повинен відтворювати існуючі державні нагороди України та іноземних держав;

– в знаку ордена не може використовуватися символіка політичних партій та громадських організацій України;

– знак ордена повинен передбачати кріплення до стрічки для носіння знака ордена на грудях або на шії (на розсуд учасника Конкурсу);

– розмір знака ордена в натуральну величину не може перевищувати 45 мм у ширину для знака ордена, що носить на грудях і 60 мм у ширину для знака ордена, що носить на шії. Ширина стрічки для знака ор-

дена, що носить на грудях, має становити 28 мм, для знака ордена, що носить на шії – 45 мм;

– знак ордена може передбачати заміники для повсякденного носіння: мініатюру, планку та розетку; знак ордена не повинен потребувати використання для його виготовлення дорожніх та напівдорожніх цінних каменів, а також їх імітацій (стразів).

Слідкуйте за анонсами.

ОГОЛОШЕННЯ

Національна філармонія України (місцезнаходження: 01001, м. Київ, Володимирський узвіз, 2) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад артистів-вокалістів (солістів) (бас), (баритон)

Вакантні посади:

1. Артист-вокаліст (соліст) (бас) вищої категорії 17 тарифного розряду – одне місце (посада).

Програма для участі в конкурсі:

- П. Чайковський – арія Гремінна з опери «Євгеній Онегін»;
- П. Чайковський – арія Короля Рене з опери «Іоланта»;
- Дж. Верді – арія Короля Філіпа з опери «Дон Карлос» (один твір на вибір);
- класичний романс (для баса);
- українська народна пісня (для баса).

2. Артист-вокаліст (соліст) (баритон) вищої категорії 19 тарифного розряду – одне місце (посада).

Програма для участі в конкурсі:

- К. Данькевич – монолог Богдана з опери «Богдан Хмельницький»;
- О. Бородін – Арія Князя Ігоря з опери «Князь Ігор»;

- Дж. Верді – Кредо Яго з опери «Отелло» (один твір на вибір);
- класичний романс (для баритона);
- українська народна пісня (для баритона).

Конкурс відбудеться 30 вересня 2014 року в приміщенні Національної філармонії України за адресою: м. Київ-01001, Володимирський узвіз, 2. Початок об 11 годині 00 хвилин. (29 вересня 2014 року з 11.00 надається можливість проведення репетиції).

До участі в конкурсі допускаються: Претенденти на посаду артиста-вокаліста (соліста) (бас), (баритон) – з повною вищою освітою відповідного напряму підготовки (магістр, спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за фахом артиста-вокаліста

(соліста) першої категорії не менше 3 років.

Заяви на участь у конкурсі приймаються протягом 30 календарних днів із моменту оприлюднення оголошення про проведення конкурсу у ЗМІ та на офіційному веб-сайті Національної філармонії України.

За довідками про участь у конкурсі звертатися за телефонами: (044) 278-09-93, 278-06-34.

Для участі в конкурсі претенденти подають до конкурсної комісії такі документи:

- заява про участь у конкурсі (у довільній формі);
- заповнена у встановленому порядку особова картка з вклеєною фотокарткою;

Міністерство культури України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади

головний спеціаліст відділу внутрішнього аудиту – 2 вакансії

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; стаж роботи

за фахом на державній службі на посаді провідного спеціаліста не менше 1 року або стаж роботи за фахом в інших сферах управління не менше 3 років.

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які мають вищу освіту, стаж роботи за фахом.

До заяви додаються наступні документи:

- особова картка (форма П-2 ДС);
- автобіографія;
- дві фотокартки розміром 4х6 см;
- копія паспорта;
- копія диплома про освіту;
- копії документів про підвищення кваліфікації, присвоєння наукового ступеня або вченого звання (за наявності);

- копія військового квитка;
- копія ідентифікаційного коду;
- копія трудової книжки;
- декларація про доходи за 2013 рік;
- медична довідка про стан здоров'я за формою, затвердженою МОЗ;
- письмова згода про проведення спеціальної перевірки.

Документи для участі в конкурсі приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення в газеті «Культура і життя»

01601, м. Київ, вул. І. Франка, 19, кім. 109.

Додаткова інформація за тел.: 234-39-93.

Конкурсна комісія

редактор
Світлана СОКОЛОВА

ПІСЛЯМОВА

■ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

В Івано-Франківську відбувся завершальний етап пісенного дійства «Галицький шлягер», яке покликане поширювати й утверджувати українські пісенні надбання.

Учасниками цієї велелюдної акції, яка проходила на благодійній основі, стали такі відомі співаки, як Павло Дворський, Іван Попович, Степан Гіга, Лілія Сандулеса, Микола Свидюк, Анатолій Матвійчук, Алла Попова, квартет «Гетьман», гурти «Дзвони», «Соколи», «Ватра», «Львівські музики», а також молоді, але вже популярні виконавці Світлана Весна, Михайло Брунський, Дмитро Андрієць та багато інших. Усі вони отримали почесні нагороди і призи – коштовні посріблені тарелі з емблемою цього мистецького заходу.

Рішенням журі таку саму нагороду за великі заслуги в поширенні української пісні присуджено патріарху української пісні Дмитру Гнатюку.

Днями цю відзнаку Дмитру Михайловичу, який перебуває на лікуванні, вручили голова оргкомітету пісенного дійства, народний артист України, поет-пісняр Вадим Крищенко та організатор «Галицького шлягеру», заслужений артист України Ярослав Борута.

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ!

Передплатна ціна на II півріччя 2014 р.:

3 місяці – 44,10 грн; 5 місяців – 72,55 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс у Каталогі видань України
60969

Передплатні індекси інших наших видань: газета «Кримська світлиця» – 90269; журнали: «Українська культура» – 95220, «Український театр» – 74501, «Музика» – 74310, «Пам'ятки України: історія та культура» – 74401, «Театрально-концертний Київ» – 37112.

Довідки за тел. (044) 498–23–64; e-mail: nvu.kultura.porhun@gmail.com

Передплату можна оформити в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України, через передплатні агентства, а також у редакції газети.

Вадим БЕЗДІТКО

Колись, у сиву давнину, Дніпро, викочуючи хвилі до Чорного моря, ніс до неосяжних водних глибин давньоруські човни. Багато хто зі слов'янських полководців намагався подолати морські хвилі, аби здобути ті далекі цілі, що так вабили тогочасних пасіонаріїв. Але далеко не кожному ватажкові вдалося досягти мети. Більшість дружин спіткала невдача.

Проте у 1602 році запорожці на 30 чайках та кількох трофейних галерах завоювали турецьку фортецю Кілія. Та вже у 1614 році під проводом козацького гетьмана і флотоводця Петра Конашевича Сагайдачного українські козаки перетнули Чорне море та взяли турецькі фортеці Синоп і Кафу (Феодосію).

Також було здійснено силу-силенну річкових та морських походів, які розставили всі крапки над «і», та показали, хто володарює на чорноморських просторах. Славетні російські адмірالی (Ушаков, Нахімов та інші) тоді ще навіть не народилися...

А 26 квітня 2014 року, після анексії Криму, в Севастополі було демонтовано пам'ятник найвидатнішому адміралу

чорноморських просторів гетьману Сагайдачному.

Дарма витратити слова та емоції, реагуючи на те, на що не можеш вплинути. Зрозуміло, слава козацького флотоводця шкодить загальній концепції істориків «русского мира». Але треба наголосити на тому, що пам'ятник не був знищений.

Дивує те, що одразу після демонтажу монументу ініціативна група дніпропетровських яхтсменів неодноразово зверталася до Севастопольської міськради із проханням відправити пам'ятник до Дніпропетровська, тому що ця земля – мати козацтва, і тут було 5 із 8 січей. На що секретаріат впродовж місяця відповідав, що не знає, де пам'ятка, і, як тільки вона знайдеться, відразу відправить її до Дніпропетровська. Голова Дніпропетровської облради спробував долучитися до доброї справи, але безрезультатно. Далі були три розмови із міністром культури, до відомства якого належать пам'ятки. І він запевнив, що, як тільки місце знаходження Сагайдачного буде встановлено, дасть доручення передати його дніпропетровській громаді.

І ось, диво! Пам'ятник «вирінає» у Харкові на території «Харківзеленбуду». І саме тепер, коли місцеві чиновники не знають, куди його поставити, виникають

абсолютно логічні запитання: «Де ж має стояти пам'ятник флотоводцеві? У Слобожанському степу? Чи над водами Дніпра, якими він водив козацькі флотилії?»

На мою думку, відповідь очевидна.

Але, як би там не було, Харківщина також є визначною козацькою вотчиною. І не можна її забувати.

Тому наступна пропозиція дніпропетровських яхтсменів є чи не найактуальнішою з боку історичної справедливості та сучасної співпраці таких потужних і розвинених регіонів, як Дніпропетровщина та Харківщина. Тим більше, коли ситуація в країні об'єднала між собою навіть такі непримиренні касти, як футбольні фани.

Отже, ми пропонуємо провести суспільну кампанію зі збору коштів для виготовлення пам'ятника Івану Сірку, славному кошовому отаману, що народився в селищі Мерефа на Харківщині. Він не програв жодної битви з 50, які провів за життя, і був оповитий легендами та шанований століттями після смерті. Урочисто встановити монумент там, де вирішить харківська громада.

Пам'ятник Сагайдачному має бути встановлено в Дніпропетровську над хвилями сивого Славути та нагадувати нащадкам про найвидатнішого флотоводця Чорномор'я.

Дніпропетровськ

Газета «Культура і життя»

№ 29 (4601), 9–18 липня 2014 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

В.о. головного редактора

Наталія ЗІНЧЕНКО

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65
nvu.kultura@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Роман РАТУШНИЙ

Видавнича рада

Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС, Яніна ГАВРИЛОВА, Леся ГАНЖА, Олесь ЖУРАВЧАК, Наталка ІВАНЧЕНКО, Наталія КОВАЛЬ, Андрій КУРКОВ, Наталія ЛИГАЧОВА, Лариса НІКІФОРЕНКО, Віктор ПАСАК, Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО, Анатолій СЕРИКОВ, Людмила ЧОВНЮК. Оновлення видавничої ради триває.

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65

Інтернет-портал <http://uaculture.com>

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Віддруковано в ТОВ «МЕГА-Поліграф»,

м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Тел.: (044) 581–68–15

e-mail: office@mega-poligraf.kiev.ua

Розповсюдження і реклама

Тел.: +38 (044) 498–23–64;

+38 (050) 310–56–63

Редакція не публікує колективні листи та звернення
Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2014

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 60969

Наклад 15 000

Ціна договірною

